

Domovská stránka>Podanie na súd>Mediácia>Mediácia v krajinách EÚ

Mediácia v krajinách EÚ

Mediácia je v členských štátoch v rôznych štádiách vývoja. Existujú členské štáty s komplexnou legislatívou alebo procesnými pravidlami o mediácii. V iných legislatívne orgány neprejavili veľký záujem o reguláciu mediácie. Existujú však aj štáty s ustálenou mediačnou kultúrou, ktoré sa opierajú najmä na samoreguláciu.

Na súdy sa podáva čoraz viac žalôb. To má za následok nielen dlhšie čakanie na rozhodnutie sporu, ale aj zvyšovanie právnych nákladov do takých výšok, ktoré sú nepomerne k hodnote sporu.

Mediácia je vo väčšine prípadov rýchlejšia, a preto zvyčajne lacnejšia než riadne súdne konanie. Toto platí najmä pre krajiny, v ktorých je na súdoch veľa nevyriešených sporov a priemerná dĺžka súdneho konania dosahuje niekoľko rokov.

Preto napriek rôznorodosti v oblastiach a metódach mediácie v rámci Európskej únie existuje zvýšený záujem o tento spôsob riešenia sporov ako alternatívu k súdnym rozhodnutiam.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú vlajku.

Posledná aktualizácia: 18/01/2019

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Belgicko

Prečo neriešiť konflikt pomocou mediácie namiesto súdneho konania? Ide o alternatívnu formu riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám dospieť k dohode. Vláda a odborníci v Belgicku sú naklonení mediácii a výhodám, ktoré poskytuje.

Na koho sa obrátiť?

Federálna komisia pre mediáciu

Napriek tomu, že federálna komisia samotná nie je mediátorom, reguluje toto povolanie a vedie a aktualizuje zoznam akreditovaných mediátorov.

Sekretariát komisie poskytuje informácie vo flámčine a vo francúzštine. Možno sa na ňu obrátiť prostredníctvom e-mailu alebo na tejto adrese:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1040 Bruxelles

Tel: (+32) 2 224 99 01

Fax: (+32) 2 224 99 07

Federálna komisia pre mediáciu ručí (vďaka akreditácii mediátorov) za kvalitu a postup pri mediácii.

Zoznam mediátorov je dostupný v flámčine a vo francúzštine.

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné / najčastejšie?

Mediácia je **prípustná** v:

občianskom práve (vrátane rodinných sporov);

obchodnom práve;

pracovnom práve;

Existuje aj mediácia v trestných záležitostiach a v prípadoch náhrady škôd, ale tieto oblasti nepatria do kompetencie Federálnej komisie pre mediáciu.

Mediácia sa **najčastejšie** využíva v oblasti občianskeho práva, zvlášť v rodinných záležitostiach.

Podľa akých pravidiel postupovať?

Využitie pomoci mediátora je **dobrovoľné rozhodnutie strán** a v prípade neúspechu sa naň nevzťahujú žiadne sankcie.

Podľa nových ustanovení rodinného práva je sudca povinný informovať strany v konaní o existencii a o možnostiach mediácie.

Existuje **etický kódex** mediátorov dostupný vo flámčine a vo francúzštine.

Informácie a odborná príprava

Na webovej stránke je k dispozícii **mnoho informácií** vo flámčine a vo francúzštine o rôznych aspektoch mediácie (priebeh mediácie, výdavky, adresy...).

Priestor pre profesionálov

Táto časť webovej stránky informuje o **kritériách akreditácie a podmienkach odbornej prípravy** mediátorov.

Federálna komisia pre mediáciu predpismi upravila odbornú prípravu mediátorov, ale samotnú odbornú prípravu zabezpečuje súkromný sektor.

Program zahŕňa spoločný základ v rozsahu 60 hodín, ktoré sa rozdeľujú na minimálne 25 hodín teórie a minimálne 25 hodín praktickej prípravy.

Spoločný základ obsahuje základné zásady mediácie (etika/filozofia), štúdium rôznych **alternatívnych spôsobov riešenia sporov**, rozhodné právo, sociologické a psychologické aspekty a proces mediácie.

Praktické cvičenia pokrývajú študijné predmety programu a prostredníctvom inscenácií prípadov rozvíjajú schopnosť vyjednávať a komunikovať.

Tento spoločný základ dopĺňajú špeciálne programy pre každý typ mediácie (minimálne 30 hodín, ktoré sa voľne rozdeľia medzi teoretickú a praktickú prípravu).

Existujú špeciálne programy v oblasti rodinnej, občianskej a obchodnej, ako aj sociálnej mediácie.

Kritériá akreditácie

Kritériá akreditácie mediátorov,

Pokyny na podanie žiadosti o udelenie akreditácie mediátora podľa zákona z 21. februára 2005,

Súpis dokumentov potrebných k žiadosti o uznanie ako mediátora (Word).

Kritériá odbornej prípravy/ďalšieho vzdelávania

Základná odborná príprava

Rozhodnutie z 1. februára 2007, ktorým sa ustanovujú podmienky a postupy akreditácie stredísk odbornej prípravy a odbornej prípravy akreditovaných mediátorov (PDF)

Inštitúcie odbornej prípravy mediátorov akreditované Federálnou komisiou pre mediáciu

Ďalšie vzdelávanie

Rozhodnutie z 18. decembra 2008, ktorým sa vymedzujú povinnosti akreditovaných mediátorov vo veci ďalšieho vzdelávania a kritériá akreditácie programov v tejto oblasti

Etický kódex

Etický kódex akreditovaného mediátora (Word)

Riešenie sťažností

Rozhodnutie o postupe odňatia akreditácie, stanovenia sankcií vyplývajúcich z etického kódexu a o postupe uplatňovania týchto sankcií

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná. **Honorár** mediátora je **predmetom dohody** medzi súkromným mediátorom a stranami. Zákon ich neupravuje. Zvyčajne každá strana platí polovicu honoráru.

Strana v konaní má možnosť získať **pomoc** na úhradu honorára mediátora, ak má nízky príjem a pod podmienkou, že mediátor je akreditovaný.

Možno dosiahnuť vykonateľnosť dohody, ktorá je výsledkom mediácie?

Podľa [európskej smernice 2008/52/ES](#) by malo byť možné požiadať o vykonateľnosť písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie. Členské štáty oznámia, ktoré súdy alebo iné orgány sú príslušné na prijatie takýchto žiadostí. Belgicko zatiaľ túto informáciu neposkytlo.

Podľa článkov 1733 a 1736 občianskeho súdneho poriadku je však možné dosiahnuť uznanie dohody, ktorá je výsledkom mediácie, sudcom, čím sa dohoda stane autentickou a vykonateľnou. Pokiaľ ide o formu, dohoda je súčasťou rozhodnutia.

Existuje aj alternatíva uznania dohody. Dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, je možné zmeniť na notársky akt u notára. Dohoda sa tak stáva autentickou a vykonateľnou bez súdneho konania. Tento postup je však možný len v prípade súhlasu všetkých strán.

Posledná aktualizácia: 06/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [bg](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Bulharsko

Namiesto súdenia sa, prečo neskúsiť urovnať svoj spor prostredníctvom mediácie? Mediácia je alternatívnym opatrením na urovanie sporu, pri ktorom mediátor pomáha stranám sporu dospieť k dohode. Vláda a odborníci v oblasti justície v Bulharsku poznajú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Ministerstvo spravodlivosti Bulharska zriadilo register mediátorov ako súčasť centrálného registra neziskových organizácií poskytujúcich užitočné verejné služby.

Internetová stránka [ministerstva spravodlivosti](#) zabezpečuje prístup k:

[zoznamu mediátorov](#)

súkromným organizáciám vyškolených mediátorov

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná v mnohých oblastiach práva. Tieto oblasti však nie sú upravované ani obmedzované právnymi predpismi. Doteraz sa väčšina mediátorov špecializovala na komerčnú a obchodnú mediáciu.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je celkom dobrovoľná. Aj keď mediácia predstavuje alternatívny spôsob urovnávania sporu bez obrátenia sa na súd, nie je nevyhnutnou podmienkou na začatie súdneho konania.

Pre mediátorov neexistuje žiaden osobitný kódex správania. Ustanovenia o etických štandardoch sa však nachádzajú v zákone o mediácii a nariadení č. 2 z 15. marca 2007, v ktorom sa ustanovujú podmienky a proces schvaľovania organizácii pôsobiacich v oblasti mediácie.

Informácie a odborná príprava

Organizácie, ktoré ponúkajú odbornú prípravu v oblasti mediácie sú zo súkromného sektora.

Medzi témy odborných seminárov patrí súdne konanie a etické pravidlá správania mediátorov, ako aj postup uvedený v **zákone o mediácii a nariadení č. 2 z 15. marca 2007**.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná, jej **úhrada** podlieha dohode medzi mediátorom a zúčastnenými stranami.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Podľa [smernice 2008/52/ES](#) (na podporu a zjednodušenie mediácie ako alternatívneho spôsobu urovnávania cezhraničných sporov v EÚ) musí byť možné požiadať, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný.

Členské štáty o tom informujú súdy a ďalšie orgány spôsobilé na prijímanie takýchto žiadostí.

Súvisiace odkazy

[Register mediátorov](#)

[Register mediátorov \(vyhľadávanie\)](#)

Posledná aktualizácia: 17/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Česká republika

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie?

Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (ADR), keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Výhodou využitia mediácie býva časová úspora pri tomto spôsobe riešenia sporu (v porovnaní s dĺžkou súdneho konania) a často aj finančná úspora (v porovnaní s nákladmi vynaloženými na súdne konanie).

Na koho sa obrátiť?

 Probačná a mediačná služba Českej republiky je ústredný orgán pre sprostredkovanie mediácie ako spôsobu riešenia následkov trestného činu medzi páchateľom a obeťou v rámci trestného konania. Zodpovednosť za výkon činnosti tejto služby nesie **Ministerstvo spravodlivosti**.

Pokiaľ ide o sprostredkovanie mediácie v netrestných veciach, môžete sa obrátiť na niektorého z mediátorov, ktorí vykonanie mediácie ponúkajú. Kontakty na mediátorov pôsobiacich v ČR je možné nájsť na najrôznejších webových stránkach po zadaní hesla „mediácia“.

Zoznam mediátorov je možné nájsť napr. na webových stránkach Asociácie mediátorov ČR, Českej advokátskej komory a Únie pre rozhodcovské a mediačné konanie ČR. Kontakty na pracovisko Probačnej a mediačnej služby ČR pôsobiacej v rámci miestne príslušných okresných súdov je možné nájsť na webových stránkach tejto služby. Zoznam mediátorov zapísaných podľa zákona č. 202/2012 Z. z. o mediácii, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti ČR, bude v najbližšej dobe uverejnený.

V oblasti mediácie pôsobia tiež niektoré ďalšie mimovládne neziskové organizácie (NGO) a iné subjekty.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu je možné využiť vo všetkých oblastiach práva s výnimkou prípadov, ktoré stanovujú právne predpisy. Medzi tieto oblasti patrí aj **rodinné právo, obchodné právo a trestné právo**. Pokiaľ je to účelné a vhodné, môže predseda senátu podľa občianskeho súdneho poriadku nariadiť účastníkom konania prvé stretnutie s mediátorom a to v rozsahu 3 hodín. V takýchto prípadoch môže konanie prerušiť až na 3 mesiace.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Áno, mediáciu upravuje nový zákon č. 202/2012 Z. z. o mediácii a v oblasti trestného konania tiež zákon č. 257/2000 Z. z. o Probačnej a mediačnej službe ČR.

Informácie a vzdelávanie

Zapísaný mediátor, ktorý pôsobí podľa zákona č. 202/2012 Z. z., musí úspešne zložiť odbornú skúšku pred komisiou vymenovanou Ministerstvom spravodlivosti ČR. Mediátor, ktorý pôsobí v rámci Probačnej a mediačnej služby ČR podľa zákona č. 257/2000 Z. z., musí úspešne zložiť kvalifikačnú skúšku. Vzdelávanie mediátorov, ktorí pôsobia v rámci trestnej justície, zabezpečuje Probačná a mediačná služba ČR. Vzdelávanie v oblasti netrestnej mediácie ponúka množstvo subjektov a vzdelávacích inštitúcií.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia, ktorú sprostredkúva Probačná a mediačná služba ČR, sa vykonáva bezplatne, respektíve náklady na jej vykonanie hradí štát.

Ak súd preruší konanie v netrestnej veci a stranám nariadi prvé stretnutie s mediátorom, prvé 3 hodiny mediačného stretnutia sa hradia vo výške stanovenej vykonávacím právnym predpisom (400 Kč za každú začatú hodinu) a túto odmenu hradia strany rovným dielom (v prípade oslobodenia účastníkov od súdnych poplatkov hradí túto odmenu štát). V prípade pokračovania mediácie nad rámec 3 hodín hradia účastníci rovným dielom náklady na jej ďalšie vykonávanie, ale vo **výške**, na ktorej sa mediátor dohodol s účastníkmi mediácie, t. j. zúčastnenými stranami sporu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

 Smernica 2008/52/ES umožňuje zúčastneným osobám sporu žiadať o to, aby bola písomná dohoda vyplývajúca z mediácie vykonateľná. Dohoda uzavretá medzi účastníkmi mediácie v netrestnej veci môže byť v rámci ďalšieho konania predložená súdu na schválenie. Výsledky mediácie sprostredkovanej v rámci trestného konania Probačnej a mediačnej služby ČR môžu štátny zástupca a súd zohľadniť vo svojich rozhodnutiach v danej veci. Posledná aktualizácia: 05/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Dánsko

V Dánsku je možné požiadať o služby mediátora na súkromnej úrovni. Mediácia na súkromnej úrovni nie je upravená zákonom a náklady musia uhradiť strany sporu. Okrem toho podľa zákona o mediácii je o tieto služby možné požiadať v občianskoprávných veciach na okresnom súde, vrchnom súde alebo námornom a obchodnom súde a pri riešení konfliktov v trestnoprávných veciach (ako sa uvádza ďalej).

Mediácia v občianskoprávných veciach

V kapitole 27 zákona o výkone súdnictva sú stanovené pravidlá o súdnej mediácii v nevyriešených občianskoprávných veciach na okresnom súde, vrchnom súde alebo námornom a obchodnom súde.

Súd môže na žiadosť strán sporu určiť súdneho mediátora, aby pomohol stranám dosiahnuť dohodu o urovnaní vzájomného sporu (súdna mediácia).

Cieľom tohto postupu je poskytnúť stranám vo veciach predložených na súdy príležitosť, ak si to želajú, nájsť riešenie sporu iným spôsobom než tradičným zmierovacím konaním na súde, ktoré sa zakladá na právnych normách v súčasnej podobe, alebo na základe rozsudku súdu. Súdna mediácia môže poskytnúť príležitosť dosiahnuť dohodu o vyriešení sporu, čo sa považuje za výhodnejšie pre obe strany, pretože riešenie prostredníctvom mediátora im umožňuje vo väčšej miere ovplyvňovať priebeh prípadov a umožňuje prihliadať na ich základné záujmy, potreby a budúcnosť.

Mediátorom môže byť sudca alebo úradník príslušného súdu, ktorý je menovaný do funkcie mediátora, alebo právny zástupca, ktorého schválila správa súdu do funkcie mediátora na príslušnom vrchnom súde.

Priebeh mediácie určuje mediátor po porade so stranami sporu. Mediátor sa môže so súhlasom strán sporu stretnúť s nimi individuálne.

Každá strana sporu znáša svoje trovy mediácie, pokiaľ sa nedohodnú inak.

Ak mediácia vedie k dosiahnutiu dohody o vyriešení sporu, môže sa o tom spísať formálny záznam, po ktorom sa vec môže považovať za vyriešenú.

Podľa § 478 ods. 1, 2 zákona o výkone súdnictva dohodu je možné vymôcť na základe súdneho zmierného alebo iných orgánoch, kde je podľa zákona možný výkon súdnych rozhodnutí.

Podľa § 478 ods. 1, 4 dohodu možno vymôcť na základe písomného mimosúdneho vyrovnania týkajúceho sa nesplatených dlhov, ak sa vo vyrovnaní vyslovene uvádza, že môže slúžiť ako základ pre exekúciu.

Zákon o správe súdnictva možno nájsť na webovej stránke [právne informácie](#).

Mediácia v trestnoprávných veciach

Zákonom č. 467 z 12. júna 2009 o radách na riešenie sporov v súvislosti s trestnými činmi sa s účinnosťou od 1. januára 2010 zavádza stály celoštátny systém na riešenie sporov v trestnoprávných veciach.

Policajný komisár zriadi pre každý policajný okrskok radu na riešenie sporov, kde sa obeť a páchateľ môžu stretnúť po trestnom čine spolu s nestranným mediátorom.

Mediácia v rade na riešenie sporov sa môže uskutočniť len vtedy, ak strany súhlasia s účasťou. Deti a mládež pod 18 rokov sa však môžu zúčastniť len so súhlasom zákonného zástupcu. Mediácia v rade na riešenie sporov sa môže uskutočniť len vtedy, ak sa páchateľ v zásade priznal k trestnému činu.

Mediátor dohodne konanie na rade na riešenie sporov po pohovore so stranami sporu. Počas riešenia sporu mediátor pomáha sporným stranám prediskutovať trestný čin a môže im pomôcť sformulovať dohody, ktoré chcú uzavrieť.

Mediácia v rade na riešenie sporov nie je náhradou za trest alebo iný právny postih za trestný čin.

Zákon o radách na riešenie sporov v súvislosti s trestnými činmi možno nájsť na webovej stránke [právne informácie](#).

Koho môžete kontaktovať?

V občianskoprávných veciach môžete kontaktovať súd, ktorý sa zaoberá predmetnou vecou. Adresu a telefónne číslo a pod. príslušného súdu možno nájsť na webovej stránke [Domstolsstyrelsen](#) ([Správa súdov](#)).

V trestnoprávných veciach môžete kontaktovať policajný okrskok zaoberajúci sa predmetnou vecou. Adresu a telefónne číslo a pod. policajného okrsku možno nájsť na webovej stránke [dánskej štátnej polície](#).

V akých oblastiach sa mediácia môže využívať/sa mediácia najviac využíva?

Ako je uvedené vyššie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Ako je uvedené vyššie.

Informácie a odborná príprava

Ako je uvedené vyššie.

Výdavky na mediáciu

Ako je uvedené vyššie.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Ako je uvedené vyššie.

Posledná aktualizácia: 13/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Nemecko

Prečo sa namiesto súdneho konania nepokúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Mediácia je alternatívna metóda riešenia sporov, pri ktorej mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. V Nemecku si štátne orgány a zástupcovia právnických profesií dobre uvedomujú výhody mediácie.

Na koho sa obrátiť?

Mediálne služby poskytujú mnohé organizácie. K najdôležitejším z nich patria okrem iného:

[Spolkové združenie pre rodinnú mediáciu](#) (BAFM: Rosenthaler Straße 32, 10178 Berlín)

[Spolkové združenie pre mediáciu](#) (BM: Kirchweg 80, 34119 Kassel)

[Spolkové združenie pre mediáciu v hospodárskom a pracovnom prostredí](#) (BMWA: Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg)

[Centrum pre mediáciu](#) (CfM: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Kolín)

[Nemecké združenie advokátov](#) (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstraße 11, 10179 Berlín)

Tieto profesijné združenia podporujú strany, ktoré chcú využiť služby mediátora.

V ktorých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Vo všeobecnosti je mediácia prípustná v tých prípadoch, keď sa na riešenie sporov a iných záležitostí nevyžaduje na základe zákonnej úpravy súdna cesta.

Mediácia sa najbežnejšie využíva v rodinných a dedičských sporoch a v oblasti obchodného práva.

Existujú osobitné predpisy, ktorými je potrebné sa riadiť?

Dňa 26. júla 2012 nadobudol v Nemecku účinnosť zákon o mediácii (článok 1 zákona o podpore mediácie a iných postupov mimosúdneho riešenia sporov z 21. júla 2012, BGBl. I s. 1577). Vďaka tomuto právnomu predpisu došlo v Nemecku po prvýkrát k formálnej úprave mediálnych služieb. Týmto právnym aktom sa zároveň do vnútroštátneho práva transponovala európska smernica o mediácii (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3). V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že zákon o mediácii presahuje požiadavky európskej smernice. Zatiaľ čo rozsah pôsobnosti smernice sa obmedzuje na cezhraničné spory v občianskych a obchodných veciach, zákon o mediácii sa uplatňuje na akúkoľvek mediáciu, ktorá sa vykonáva v Nemecku, a to bez ohľadu na povahu sporu či bydlisko strán.

V nemeckom zákone o mediácii sa stanovujú len základné zásady. Mediátori a strany sporu by mali mať totiž pri výkone mediácie dostatočný manévrovací priestor. V zákone sa v prvom rade vymedzujú pojmy „mediácia“ a „mediátor“, aby sa mediácia odlišila od iných postupov riešenia sporov. Mediácia sa tu teda vymedzuje ako štruktúrovaný postup, na základe ktorého sa strany sporu dobrovoľne a na vlastnú zodpovednosť usilujú pomocou jedného alebo viacerých mediátorov o vyriešenie sporu vzájomnou dohodou. Mediátori sú nezávislými a nestrannými osobami bez rozhodovacej právomoci, ktorí poskytujú stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V zákone sa nestanovuje podrobný rokovací poriadok na výkon mediáčnej činnosti. Stanovujú sa v ňom však rozličné požiadavky týkajúce sa informačnej povinnosti a obmedzenia činnosti, ktoré zaručujú nezávislosť a nestrannosť mediátorov. V zákone sa okrem toho pre mediátorov a ich asistentov výslovne upravuje povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

Zákon vnáša do jednotlivých rokovacích poriadkov (napr. do občianskeho súdneho poriadku) rozličné stimuly na podporu riešenia sporu vzájomnou dohodou. V dôsledku toho by mali strany sporu v budúcnosti pri podaní návrh na začatie občianskeho súdneho konania preukázať, či sa pokúsili o mimosúdne riešenie sporu napríklad prostredníctvom mediácie a či podľa ich názoru existujú osobitné dôvody, ktoré by takémuto postupu bránili. Okrem toho môže súd stranám sporu navrhnúť mediáciu alebo iný postup mimosúdneho riešenia sporu a v prípade, že strany tento návrh akceptujú, nariadiť pozastavenie konania. V súčasnosti sa nepočíta s poskytovaním pomoci na úhradu nákladov na mediáciu.

Spolková vláda je povinná predložiť Spolkovej rade správu o účinkoch tohto zákona, a to po piatich rokoch od nadobudnutia jeho účinnosti. Zároveň je potrebné posúdiť, či sa vyžadujú dodatočné legislatívne opatrenia v oblasti odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Všeobecné informácie možno nájsť na webovej stránke Spolkového ministerstva spravodlivosti (<http://www.bmj.de/>).

Pre mediátorov nie je určený žiadny osobitný profesijný profil. Ani prístup k profesii mediátora nie je žiadnym spôsobom obmedzený. Mediátor musí na vlastnú zodpovednosť zabezpečiť, aby prostredníctvom primeranej odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania nadobudol požadované vedomosti a skúsenosti, na základe ktorých bude môcť poskytovať stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V zákone sú vymedzené konkrétne vedomosti, zručnosti a metódy, na ktoré by sa mala odborná príprava mediátora spravidla zamerať. Každý, kto spĺňa tieto kvalifikačné predpoklady, môže vykonávať činnosť mediátora. V tejto súvislosti nie je stanovená ani minimálna veková hranica mediátora, či minimálna úroveň dosiahnutého vysokoškolského vzdelania.

Spolkové ministerstvo spravodlivosti je oprávnené zaviesť prostredníctvom príslušného právneho predpisu dodatočné požiadavky na odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie. Po úspešnom absolvovaní odbornej prípravy, ktorá zodpovedá požiadavkám uvedeného právneho predpisu, získava príslušná osoba osvedčenie na výkon činnosti mediátora.

V tejto súvislosti sa nepočíta so zavedením žiadneho formálneho postupu.

Odbornú prípravu mediátorov zabezpečujú profesijné združenia, asociácie, univerzity, podniky či jednotlivci.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je spoplatnená služba. Odmena je pritom predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu.

Poplatky za mediáciu služby nie sú upravené žiadnym právnym predpisom a v tejto súvislosti sa nevedú ani žiadne štatistiky. Za reálny však možno považovať poplatok v rozmedzí 80 EUR až 250 EUR za hodinu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

V zásade možno dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiť za pomoci advokáta alebo notára (§ 796a až c, § 794 ods. 1 piata veta Občianskeho súdneho poriadku).

Súvisiace odkazy

[Spolkové združenie pre rodinnú mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu v hospodárskom a pracovnom prostredí](#)

[Centrum pre mediáciu](#)

[Nemecké združenie advokátov](#)

Posledná aktualizácia: 12/04/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Estónsko

Pred tým ako sa obrátite na súd, skúste spor vyriešiť pomocou mediácie. Ide o alternatívny spôsob, pri ktorom pomáha stranám sporu sprostredkovateľ. Estónska vláda aj právnici sú si dobre vedomí výhod mediácie.

Koho kontaktovať?

V Estónsku je potrebné rozlišovať medzi zmierovacím konaním (lepitus), ktoré je upravené zákonom o zmierovacom konaní, a pojmom mediácia (vahendus). Mediácia je širší pojem pokrývajúci všetky aktivity (vrátane zmierovacieho konania), v rámci ktorých nezávislá tretia strana bez súdnych právomocí vstupuje medzi strany sporu, ktoré sa nevedia dohodnúť.

V určitom zmysle možno za mediátora považovať aj justičného kancelára (õiguskantsleri). Aj keď sa pojem ombudsman (õigusvahemees – justičný mediátor) v zákone o justičnom kancelárovi nepoužíva, justičný kancelár túto funkciu vykonáva tak, že monitoruje, či štátne orgány dodržiavajú základné práva a slobody a zásady riadnej správy vecí verejných. Justičný kancelár taktiež monitoruje prácu samospráv, verejnoprávnych subjektov a súkromných subjektov, ktoré vykonávajú verejné úlohy. Od roku 2011 vykonáva justičný kancelár aj funkciu detského ombudsmana podľa článku 4 Dohovoru o právach dieťaťa. Viac informácií získate na [webovej lokalite](#) justičného kancelára.

Podľa estónskeho práva sa zmierovacím konaním rozumie činnosť zmierovateľa alebo zmierovacieho orgánu v občianskoprávných sporoch. Zmierovacie konanie je upravené zákonom o zmierovacom konaní. Na druhej strane ustanovenia o mediácii sú obsiahnuté vo viacerých právnych predpisoch. Zákon o zmierovacom konaní bol navrhnutý s cieľom transponovať smernicu 2008/52/ES o určitých aspektoch mediácie v občianskoprávných a obchodných veciach do estónskeho práva.

Podľa zákona o zmierovacom konaní môže byť zmierovateľom akákoľvek fyzická osoba, ktorú strany požiadali o to, aby vystupovala ako zmierovateľ.

Zmierovateľom môže byť aj advokát alebo notár. Podľa osobitného zákona je možné úlohou zmierovateľa poveriť štátny alebo samosprávny orgán.

Zoznam notárov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovej lokalite](#) notárskej komory.

Zoznam advokátov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovej lokalite](#) Estónskej advokátskej komory.

Ministerstvo sociálnych vecí plánuje rozvíjať aktivity rodinných mediátorov a zmierovateľov.

V tejto oblasti navyše pôsobia tieto mimovládne organizácie:

[Estónske združenie zmierovateľov](#) poskytuje informácie v estónskom aj anglickom jazyku. Kontaktnou osobou je [Anneli Liivamägi](#).

[Estónske združenie pre blaho detí](#) je neziskové združenie podporujúce práva detí. Medzi jeho aktivity patrí poskytovanie poradenstva rodičom, ktorí sa chcú rozísť alebo odlúčiť. Snaží sa ich motivovať k využitiu služieb zmierovateľov v záujme ochrany záujmov ich detí. Združenie organizuje školenia o zmierovacom konaní pre rodiny.

[Estónske združenie poisťovní](#) zriadilo zmierovací orgán, ktorý sa zaoberá spormi medzi poisťencami a poisťovňami alebo poisťovacími maklérmi.

Podľa zákona o riešení kolektívnych pracovných sporov sa môžu účastníci kolektívneho pracovného sporu (spor, ktorý sa týka podmienok kolektívnej zmluvy) obrátiť na verejného zmierovateľa (riikliku lepitaja). Verejný zmierovateľ je nestranným odborníkom, ktorý pomáha stranám dosiahnuť kompromis.

Kontaktná adresa verejného zmierovateľa pre kolektívne pracovné spory je Henn Pärn, verejný zmierovateľ, telefón:

+372 6269 960, e-mail Henn.Parn@riiklikepitaja.ee. Viac informácií nájdete na [webovej lokalite](#) verejného zmierovateľa.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu v širšom zmysle a kde sa využíva najčastejšie?

Zmierovacie konanie upravené zákonom o zmierovacom konaní je vo všeobecnosti možné použiť v prípade akýchkoľvek občianskoprávných sporov, ktoré spadajú do kompetencie miestnych súdov. Hoci neexistujú žiadne komparatívne štatistiky, je pravdepodobné, že sa zmierovacie konanie využíva najčastejšie v oblasti rodinného práva.

Justičný kancelár vystupuje ako mediátor v prípade sporov, ktoré sa týkajú diskriminácie. Ide o sťažnosti jednotlivcov týkajúce sa diskriminácie na základe pohlavia, rasy, národnosti (etnického pôvodu), farby pleti, jazyka, pôvodu, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, finančného alebo

spoločenského postavenia, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie alebo iného dôvodu uvedeného v zákone. Mediáciu možno využiť aj v prípade porušenia základných práv.

Verejný zmierovateľ vystupuje ako mediátor v prípade kolektívnych pracovných sporov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Podľa estónskeho práva je rozhodnutie o využití zmierovacieho konania na slobodnom rozhodnutí strán sporu.

Estónske združenie zmierovateľov vypracovalo profesijné požiadavky, ktoré majú spĺňať rodinní zmierovatelia.

Estónsky občiansky súdny poriadok obsahuje špeciálne ustanovenia pre zmierovacie konanie, ktoré vedie sudca a ktoré sa týka porušenia rozhodnutia upravujúceho styk jedného z rodičov s dieťaťom. Podľa § 563 občianskeho súdneho poriadku môže na návrh jedného z rodičov súd predvolať oboch rodičov s cieľom vyriešiť spor dohodou. Súd vyzve rodičov, aby sa osobne dostavili, a informuje ich o možných právnych dôsledkoch (pokuta alebo predvedenie) v prípade, že tak neurobia.

V zmysle občianskeho súdneho poriadku môže súd účastníkom sporu prikázať (ak to vzhľadom na okolnosti prípadu a priebeh konania považuje za nutné), aby využili zmierovacie konanie podľa zákona o zmierovacom konaní.

Mediáčna činnosť justičného kancelára je upravená v § 355 – 3515 zákona o justičnom kancelárovi.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov, činnosť verejného zmierovateľa a práva a povinnosti strán, ktoré sa mediácie zúčastňujú, sú upravené v zákone o riešení kolektívnych pracovných sporov.

Procesný poriadok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je k dispozícii [online](#).

Ministerstvo sociálnych vecí pomáha pri rozvoji zmierovacích konaní v rodinných veciach, vrátane štandardov týkajúcich sa kvalifikácie rodinných zmierovateľov. V budúcnosti by štát alebo miestna správa mohli mediáciu ponúkať a uhrádzať náklady za určité mediálne služby.

Informácie a odborná príprava

Informácie o zmierovateľoch v zmysle zákona o zmierovacom konaní (vrátane notárov a advokátov) sú k dispozícii na príslušných webových stránkach.

Zoznam notárov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľov, je uvedený na [webovej lokalite](#) notárskej komory. Podobné informácie o advokátoch nájdete na [webovej lokalite](#) Estónskej advokátskej komory.

Na [webovej lokalite](#) justičného kancelára možno nájsť informácie o jeho mediáčnej činnosti.

Informácie o mediáčnej činnosti verejného zmierovateľa možno nájsť na jeho [webovej lokalite](#).

Odbornú prípravu mediátorov poskytuje súkromný sektor (napr. Združenie zmierovateľov). Odborná príprava mediátorov nie je regulovaná.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacom konaní nie je zmierovacie konanie bezplatné; jeho cena je predmetom dohody medzi mediátorom a zúčastnenými stranami.

Podľa údajov na webovej lokalite Združenia zmierovateľov v roku 2013 stálo jedno stretnutie v rámci rodinnej mediácie 60 EUR. Náklady na mediáciu si strany sporu delia rovným dielom.

Ak súd uzná za potrebné prizvať zmierovateľa alebo mediátora na pomoc pri riešení sporu, môže ekonomicky slabšia strana požiadať o štátnu náhradu trov spojených s touto službou.

Za zmierovacie konanie sprostredkované justičným kancelárom v roli mediátora sa neplatia žiadne poplatky. Účastníkom však môžu vzniknúť ďalšie náklady. Justičný kancelár rozhodne o tom, kto bude tieto náklady znášať.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov prostredníctvom verejného zmierovateľa je tiež bezplatné. Náklady vyplývajúce z vyriešenia kolektívneho pracovného sporu znáša neúspešný účastník, alebo sa na základe vzájomnej dohody rozdelia medzi strany.

Administratívny poplatok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je 50 EUR a odmena pre poisťovacieho mediátora predstavuje max. 160 EUR. Ak zmierovacie konanie pred týmto orgánom nie je úspešné, zaplatí sa mediátorovi iba polovica jeho odmeny.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa zákona o zmierovacom konaní je dohoda uzatvorená na základe zmierovacieho konania vykonateľná po tom, čo bola na základe návrhu vyhlásená príslušným postupom za vykonateľnú (§ 6271 a § 6272 občianskeho súdneho poriadku). Dohodu, ktorá vznikla ako výsledok zmierovacieho konania realizovaného notárom alebo advokátom, môže v súlade s ustanoveniami zákona o notároch vyhlásiť za vykonateľnú aj notár.

Dohoda dosiahnutá prostredníctvom verejného zmierovateľa s cieľom vyriešiť kolektívny pracovný spor je záväzná pre obe strany a nadobúda platnosť dňom jej podpísania, ak sa zmluvné strany nedohodli inak. Tento typ dohody však nepredstavuje vykonateľný právny titul.

Posledná aktualizácia: 11/12/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Írsko

Koho kontaktovať?

Neexistuje žiaden centralizovaný štátny orgán, ktorý by zodpovedal za poskytovanie mediálnych služieb.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa najčastejšie využíva v súvislosti s osobnou ujmou, v rodinnoprávnych a obchodoprávnych sporoch, ako aj v prípadoch sťažností na protiprávnu diskrimináciu v zmysle právnych predpisov o rovnosti.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Osobná ujma

Vo všeobecnosti je rozhodnutie o využití mediácie dobrovoľné. Zákomom o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 (oddiely 15 a 16) sa ustanovuje mediácia. Oddiel 15 zavádza pojem mediácia konferencia. Súd môže nariadiť, aby sa strany v spore o osobnej ujme stretli s cieľom pohovárať sa a pokúsiť sa spor urovnať. Ak niektorá zo strán neuposlúchne takéto nariadenie súdu, môže súd uložiť príslušnej strane, aby uhradila následné trovy. Mediátorom v takom spore môže byť za určitých okolností osoba vymenovaná orgánom „ustanoveným, na účely tohto oddielu, na základe nariadenia ministra spravodlivosti, rovnosti a právnej reformy“.

Viac informácií nájdete v [zákone o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 \(orgány ustanovené v zmysle oddielu 15\) uznesenie z roku 2005](#) a [zákon o občianskoprávnej zodpovednosti a súdoch z roku 2004 \(orgány ustanovené v zmysle oddielu 15\) \(Č. 2\) UZNESENIE Z ROKU 2005](#).

Rodinné právo

V oblasti rodinného práva množstvo zákonov vyžaduje, aby sa právní zástupcovia strán, ktoré plánujú rozvod/rozluku, pohovárili s navrhovateľom alebo odporcom (podľa situácie) o možnosti využitia mediácie. Cieľom je pomôcť dosiahnuť rozluku alebo rozvod na základe dohody medzi manželmi. Právni

zástupcovia musia zároveň príslušným stranám poskytnúť kontaktné údaje osôb kvalifikovaných na poskytovanie mediálnych služieb pre odlúčených manželov – a súdu potvrdiť, že daná osoba splnila tieto požiadavky. Ak takéto potvrdenie nie je súdu predložené, má súd právo odročiť súdne konanie na také dlhé obdobie, aké uzná za primerané na to, aby právny zástupca mohol začať príslušné rokovania.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [Agentúry pre podporu rodiny](#) a [služby mediácie v oblasti rodiny](#).

Obchodné právo

Pri prejednávani veci nachádzajúcej sa na zozname obchodného súdu môže sudca (v zmysle uznesenia 63A [pravidiel súdneho konania pre vyššie súdy](#) [obchodnoprávne konanie] z roku 2004) na žiadosť ktorejkoľvek zo strán alebo na svoj vlastný podnet nariadiť: „aby konanie alebo akákoľvek otázka v rámci neho bola odročená na také dlhé obdobie, aké uzná sudca za vhodné, nie však na dlhšie ako dvadsaťosem dní, čím by poskytol účastníkom čas na posúdenie, či by uvedené konanie alebo otázka mali byť postúpené na proces mediácie, zmiery alebo arbitráže, a ak sa strany rozhodnú otázku alebo konanie na takýto proces postúpiť, poskytnúť jednotlivým stranám viac času na zosúladenie s týmito ustanoveniami alebo predpismi súdu.“

Špecializovaný súd pre rovnosť (Equality Tribunal)

[Ďalšie informácie o Špecializovanom súde pre rovnosť](#) nájdete na [informačnej webovej stránke pre občanov](#) (Citizens Information website) a na webovej stránke [Špecializovaný súd pre rovnosť](#) (Equality Tribunal).

Informácie a odborná príprava

Vo všeobecnosti nepatrí vzdelávanie mediátorov do pôsobnosti štátu. Pôsobnosť Agentúry pre podporu rodiny čiastočne zahŕňa vzdelávanie súvisiace s mediáciou v oblasti rodiny. Aby sa mohli uchádzať o toto vzdelávanie, musia uchádzači najprv absolvovať 60 hodinový všeobecný kurz mediácie a prejsť prísny výberový procesom.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [Agentúry pre podporu rodiny](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Vo všeobecnosti mediácia nie je bezplatná. Úhrada je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a sporovými stranami.

[Služba mediácie v oblasti rodiny](#) a [Špecializovaný súd pre rovnosť](#) však môžu poskytovať bezplatné služby.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Urovnanie dosiahnuté počas mediácie je rovnako vymáhateľné ako zmluva.

Posledná aktualizácia: 01/05/2010

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [el](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Grécko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Grécku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Služby v oblasti mediácie v Grécku poskytujú tieto subjekty:

Podľa zákona č. 3898/2010 (vládný vestník, séria I, č. 211, 16.12.2010), ktorý transponuje smernicu 2008/52/ES, mediátorom musí byť osobitne certifikovaný právnik. Rada pre certifikáciu mediátorov (*Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών*), vytvorená podľa uvedeného zákona, patrí pod ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva a je zodpovedná za certifikáciu mediátorov. Mediátor dostane certifikát, ak absolvuje skúšku pred skúšobnou komisiou, ktorá pozostáva z dvoch členov rady pre certifikáciu mediátorov a jedného súdneho úradníka. Oddelenie pre právnu profesiu a právnikov (*Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών*) generálneho riaditeľstva pre administratívu na ministerstve pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva je zodpovedné za certifikáciu mediátorov a vydávanie administratívnych aktov týkajúcich sa certifikácie. Oddelenie takisto zabezpečuje vypracovanie zoznamov organizácií pre odbornú prípravu mediátorov, ktoré majú licenciu, ako aj zoznamov certifikovaných mediátorov, a ich distribúciu na súdy. Zoznamy certifikovaných mediátorov možno nájsť na webovej lokalite [ministerstva pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva](#).

Ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a blahobytu poskytuje vládnu službu, ktorá umožňuje zamestnancovi požiadať o oficiálne vypočutie v súvislosti s pracovno-právnym sporom. Tento postup vykonáva inšpektorát práce (*Επιθεώρηση Εργασίας*). Špecializovaný inšpektor naplánuje vypočutie zamestnávateľa, aby mohol vysvetliť svoje stanovisko. Toto vypočutie sa koná oddelene od akéhokoľvek súdneho konania.

Ombudsman pre spotrebiteľov (*Συνήγορος του Καταναλωτή*) je nezávislý orgán na ochranu práv spotrebiteľov, ktorý patrí pod ministerstvo regionálneho rozvoja a konkurencieschopnosti. Ombudsman je mimosúdny orgán na konsenzuálne riešenie sporov spotrebiteľov a poradný orgán, ktorý koná súbežne s vládou pri riešení problémov v rámci svojich právomocí. Ombudsman takisto vykonáva dohľad nad [radami na zmierlivé riešenie sporov](#) (*Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού*) miestnych prefektúr (*Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις*), ktoré môžu konať, keď súbežne neprebíha súdne konanie.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa poskytuje:

- v prípade občianskych a obchodných sporov;
- v oblasti pracovného práva a pri riešení sporov spotrebiteľov, ako sa uvádza vyššie;
- pre obeť domáceho násillia (zákon č. 3500/2006) a
- v prípade niektorých priestupkov, ako sa stanovuje v zákone č. 3094/2010.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Grécko transponovalo [smernicu 2008/52/ES](#) zákonom č. 3898/2010 (vládný vestník, séria I, č. 211, 16.12.2010).

Podľa uvedeného zákona môžu byť súkromné právne spory predmetom mediácie, ak sa na tom strany dohodnú a ak majú právo slobodne rozhodovať o predmete sporu. Dohodu predložiť spor na mediáciu možno preukázať prostredníctvom dokumentu alebo zo záznamov na súde, na ktorom je spor prebieha. Takáto dohoda sa riadi hmotnoprávnymi ustanoveniami zmluvného práva.

Mediácia je možná v týchto prípadoch: a) strany sa na mediácii dohodli pred súdnym konaním alebo po ňom; b) súd, na ktorom konanie prebieha, po zohľadnení všetkých aspektov veci vyzve strany, aby požiadali o mediáciu; v závislosti od dohody strán, súd musí potom odložiť konanie o tri až šesť mesiacov; c) súd v inom členskom štáte nariadi mediáciu; d) mediáciu vyžaduje zákon.

V rozhodnutí č. 109088 ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva: a) sa stanovujú osobitné podmienky certifikácie mediátorov a postup uznávania certifikácie v inom členskom štáte EÚ; takéto uznanie a dočasné alebo konečné odobratie certifikácie si vyžaduje súhlas rady pre certifikáciu mediátorov; b) sa uvádza etický kódex certifikovaných mediátorov; c) sa stanovujú osobitné podmienky ukladania pokút za porušenie etického kódexu; uloženie pokuty, ktoré si vyžaduje predchádzajúci súhlas rady, zahŕňa dočasné alebo konečné odobratie certifikátu; a d) stanovujú sa iné relevantné záležitosti.

Na mediácii sa každá strana alebo jej právny zástupca zúčastňuje s právnikom

Mediátora určia strany alebo iná osoba, ktorú vyberú.

Postup mediácie stanoví mediátor na základe dohody so stranami a tento postup sa môže kedykoľvek ukončiť. Postup mediácie je dôverný a z diskusií sa neuchovávajú žiadne záznamy. Mediátor sa môže v rámci mediácie kontaktovať a stretnúť s ktoroukoľvek stranou. Mediátor nemôže postúpiť žiadne informácie, ktoré získal počas stretnutia s jednou stranou, druhej strane bez súhlasu prvej strany.

Osoba, ktorá je navrhovaná ako mediátor, nemusí s vymenovaním súhlasiť. Počas mediácie sa mediátor zodpovedá len za úmysel podvodu.

Mediátor vypracuje záznam z postupu mediácie, ktorý musí obsahovať:

- celé meno mediátora;
- miesto a dátum mediácie;
- celé mená strán, ktoré sa zúčastňujú postupu mediácie;
- dohodu, na základe ktorej sa mediácia uskutočnila;
- dohodu, ktorú strany dosiahli počas postupu mediácie alebo potvrdenie o neúspechu dosiahnuť dohodu, ako aj dôvod sporu.

Po mediácii sa vypracuje záznam mediácie, ktorý podpíšu mediátor, strany a ich právnici. Na žiadosť aspoň jednej zo strán mediátor zabezpečí, aby sa originál záznamu uložil na sekretariáte jednočlenného súdu prvého stupňa v regióne, kde sa mediácia konala. Táto žiadosť podlieha poplatku, ktorého základ a upravenú sumu stanovuje spoločné rozhodnutie ministra financií a ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva. Ak je mediácia neúspešná, záznam mediácie môže podpísať len mediátor.

Po uložení na na sekretariáte jednočlenného súdu prvého stupňa sa záznam mediácie stáva exekučným titulom, ako sa stanovuje v článku 904 ods. 2 písm.

c) občianskeho súdneho poriadku, ak zahŕňa dohodou medzi stranami o nároku, na základe ktorého je možné vymáhať plnenie.

Praktické uplatňovanie alternatívneho riešenia sporov (ADR)

Jediný mechanizmus ADR, ktorý sa môže považovať v Grécku za fungujúci, je arbitráž.

Podľa článku 99 a ďalších článkov gréckeho konkurzného poriadku mediátor môže byť vymenovaný pre reštrukturalizačné konanie po predložení príslušnej žiadosti fyzickej alebo právnickej osoby konkurznému súdu (*πρωχρητικό δικαστήριο*).

Konkurzný súd rozhodne o platnosti žiadosti a môže vymenovať mediátora, ktorého vyberie zo zoznamu znalcov. **Úlohou mediátora je použiť všetky primerané prostriedky na dosiahnutie dohody medzi dlžníkom a väčšinou jeho veriteľov (ktorá je právne definovaná) s cieľom zabezpečiť životaschopnosť dlžníckeho podniku.**

Mediátor môže požiadať úverové a finančné inštitúcie o všetky informácie týkajúce sa hospodárskej činnosti dlžníka, ktoré by mohli byť užitočné pre úspech mediácie.

Ak nie je možné dosiahnuť dohodu, mediátor neodkladne informuje predsedu súdu, ktorý začne konanie na konkurznom súde. Tu sa úloha mediátora končí.

Informácie a odborná príprava

Rada pre certifikáciu mediátorov je zodpovedná za certifikáciu mediátorov, zaistenie toho, aby organizácie pre odbornú prípravu v oblasti mediácie dodržiavali požiadavky, zaistenie toho, aby mediátori dodržiavali etický kódex a odporúčania ministerstva pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva týkajúce sa stanovených pokút.

Odbornú prípravu v oblasti mediácie môžu poskytovať neziskové spoločnosti, ktoré zahŕňajú aspoň jedno združenie advokátov a aspoň jednu vnútroštátnu komoru a vlastní licenciu oddelenia pre právnu profesiu a právnikov generálneho riaditeľstva pre administratívu na ministerstve pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva na odporúčanie rady pre certifikáciu mediátorov. Prezidentským dekrétom č. 123/2011, vydaným na návrh ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva, ministra financií, ministra pre konkurencieschopnosť a dopravu a ministra pre školstvo, celoživotné vzdelávanie a náboženské záležitosti, sa stanovili osobitné podmienky pre vydávanie licencií a fungovanie organizácií pre odbornú prípravu v oblasti mediácie, obsah učebných osnov pre úvodnú a ďalšiu odbornú prípravu, trvanie odbornej prípravy, miesto odbornej prípravy, kvalifikáciu školiťelov, počet účastníkov a pokuty, ktoré sa uložia v prípade, že organizácia odbornej prípravy nedodrží stanovené požiadavky. Pokuty predstavujú peňažnú pokutu alebo dočasnú alebo trvalú stratu licencie. V uvedenom prezidentskom dekréte sa stanovujú kritériá pre výber a uplatnenie pokút. Aby mohla získať licenciu, musí organizácia pre odbornú prípravu uhradiť poplatok, ktorého základ a upravenú sumu stanovuje spoločné rozhodnutie ministra financií a ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva.

Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva využíva všetky dostupné prostriedky, najmä internet, aby informovalo verejnosť o možnostiach prístupu k mediácii.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediátori dostávajú hodinovú odmenu za najviac 24 hodín, vrátane času na prípravu. Mediátor si môže so stranami sporu dohodnúť iný druh odmeny.

Náklady na odmenu mediátora sa rozdelia medzi strany sporu, v prípade, že sa nedohodne inak. Každá strana hradí odmenu pre svojho právnik. Základ a upravená maximálna hodinová odmena pre mediátora sa stanovujú v rozhodnutí ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

Po mediácii sa vypracuje záznam mediácie, ktorý podpíšu mediátor, strany a ich právnici. Na žiadosť aspoň jednej zo strán mediátor zabezpečí, aby sa originál záznamu uložil na sekretariáte jednočlenného súdu prvého stupňa v regióne, kde sa mediácia konala. Táto žiadosť podlieha poplatku, ktorého základ a upravenú sumu stanovuje spoločné rozhodnutie ministra financií a ministra pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva. Ak je mediácia neúspešná, záznam mediácie môže podpísať len mediátor.

Po uložení na na sekretariáte jednočlenného súdu prvého stupňa sa záznam mediácie stáva exekučným titulom, ako sa stanovuje v článku 904 ods. 2 písm.

c) občianskeho súdneho poriadku, ak zahŕňa dohodou medzi stranami o nároku, na základe ktorého je možné vymáhať plnenie.

Ak sa postup mediácie začal zákonným spôsobom, až do jeho ukončenia sa odkladajú premlčacia lehota a lehota na uplatnenie nároku. S výhradou článku 261 a ďalej občianskeho zákonníka, odložené premlčacie lehoty a lehoty na uplatnenie nároku začínajú opätovne plynúť, ak sa vypracuje záznam o neúspechu mediácie alebo ak jedna strana predloží druhej strane alebo mediátorovi žiadosť o ukončenie mediácie alebo vykoná iný úkon ukončenia postupu mediácie.

Podľa článku 10 smernice 2008/52/ES by sa žiadosti mali predložiť na sekretariáte jednočlenného súdu prvého stupňa v regióne, kde sa mediácia konala, ktorý je príslušným orgánom (v zmysle článku 6 ods. 1 a 2 smernice).

Súvisiace webové lokality

- [Aténske združenie advokátov](#)
- [Ministerstvo práce, sociálneho zabezpečenia a blahobytu](#)
- [Ombudsman pre spotrebiteľov](#)
- [Ministerstvo pre spravodlivosť, transparentnosť a ľudské práva](#)
- [Helénske centrum pre mediáciu a arbitráž](#)

Posledná aktualizácia: 25/06/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Španielsko

Jedným z javov, ktoré majú v posledných rokoch vplyv na výkon spravodlivosti v Španielsku, je nárast počtu súdnych sporov, ktorý ovplyvňuje hladké fungovanie systému súdnictva.

Z tohto dôvodu sa hľadajú alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, ktoré sú účinnejšie ako súčasný model.

Mediácia predstavuje jeden z týchto spôsobov, podobne ako rozhodcovské konanie a zmierovacie konanie.

Na koho sa obrátiť?

Pozri informačný prehľad o tom, ako nájsť mediátora v Španielsku.

V akej oblasti je využitie mediácie prípustné alebo najbežnejšie?

Zákomom 5/2012 zo 6. júla 2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach sa transponovala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 do španielskych právnych predpisov. Týmto zákonom sa stanovuje minimálny rámec na vykonávanie mediácie bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia prijaté autonómnymi oblasťami.

Mediácia v pracovnoprávnej oblasti

Mediácia je veľmi bežná v pracovných sporoch. Niekedy je povinné pokúsiť sa o mediáciu, skôr než sa vec dostane pred súd. Predmetom mediácie sú zvyčajne kolektívne spory a v niektorých autonómnych oblastiach sa mediácia využíva aj pri individuálnych sporoch.

Autonómne oblasti majú orgány zamerané na mediáciu so špecializáciou na pracovnoprávne otázky. Na celoštátnej úrovni ponúka Medzikonfederčná služba pre mediáciu a rozhodcovské konanie (Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje – SIMA) bezplatnú službu mediácie v prípade sporov prekračujúcich právomoci orgánov [autonómnych oblastí](#).

Zákomom 36/2011 o pracovných súdoch sa zavádza skutočná novinka vo forme všeobecného pravidla, že ku všetkým žiadam musí byť priložené osvedčenie o predchádzajúcom pokuse o zmierovací postup alebo mediáciu s využitím príslušnej správnej služby, teda služby pre mediáciu, rozhodcovské konania a zmierovacie postupy (SMAC), alebo orgánov vykonávajúcich tieto funkcie na základe kolektívnej dohody. Nasledujúci článok však obsahuje zoznam postupov, na ktoré sa táto požiadavka nevzťahuje.

Zákon 36/2011 obsahuje výslovný odkaz na mediáciu nielen počas predsúdneho zmierovacieho konania, ale aj počas súdneho konania.

Mediácia v občianskoprávnej a rodinnoprávnej oblasti

Zákon 5/2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach obsahuje možnosť informovať účastníkov konania pri predbežnom pojednávaní o tom, že majú možnosť využiť na vyriešenie sporu mediáciu, pričom súd môže s prihliadnutím na účel súdneho konania vyzvať účastníkov konania, aby sa pokúsili dosiahnuť dohodu, ktorá by znamenala ukončenie konania, alebo umožniť účastníkovi konania požiadať o prerušenie, aby mohli využiť mediáciu alebo rozhodcovské konanie.

Zákon 5/2012 obsahuje zásadnú zmenu v tejto oblasti práva, lebo do občianskeho súdneho poriadku zavádza výslovný odkaz na mediáciu ako jeden z mimosúdnych spôsobov ukončenia konania.

V španielskom systéme je proces mediácie najviac štruktúrovaný a dosahuje maximálny rozvoj práve v oblasti rodinného práva.

Na celoštátnej úrovni je významným krokom vpred zákon 15/2005, lebo mediácia sa v ňom považuje za dobrovoľný alternatívny prostriedok riešenia rodinných sporov, pričom sloboda sa v ňom vníma ako jedna z najvyšších hodnôt španielskeho právneho systému. Stanovuje sa v ňom, že účastníci konania môžu kedykoľvek požiadať súd o prerušenie konania, aby mohli využiť rodinnú mediáciu a pokúsiť sa dosiahnuť spoločné riešenie sporných otázok.

V občianskom súdnom poriadku sa pre účastníkov konania ďalej stanovuje možnosť požiadať po vzájomnej dohode o prerušenie konania, aby mohli vykonať mediáciu, ale nevyžaduje sa v ňom, aby súd pozastavil proces *ab initio* a odkázal účastníkov konania na informačnú schôdzku, ani dokonca neobsahuje také odporúčanie.

Služby rodinnej mediácie sa medzi jednotlivými autonómnymi oblasťami značne líšia a v rámci jednej oblasti sa môžu líšiť aj medzi jednotlivými mestami. V niektorých autonómnych oblastiach ponúka tieto služby samotná oblasť (napríklad v Katalánsku), zatiaľ čo v iných ponúkajú služby rodinnej mediácie miestne orgány (*Ayuntamientos*).

Generálna rada súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*) podporuje mediačné iniciatívy rôznych súdov v Španielsku a dohliada na ne, a to za podpory autonómnych oblastí, univerzít, miestnych orgánov alebo združení.

Mediácia v trestnoprávnej oblasti

Mediácia v trestnoprávnej oblasti sa na jednej strane zameriava na reintegráciu páchateľa a na strane druhej na odškodnenie obete.

V systéme justície mladistvých (od 14 do 18 rokov) je mediácia výslovne stanovená ako prostriedok na prevýchovu maloletej osoby. V tomto prípade mediáciu vykonávajú skupiny, ktoré podporujú orgán zodpovedný za stíhanie maloletých osôb (*Fiscalía de Menores*), ale môžu ju vykonávať aj organizácie autonómnych oblastí a iné orgány, napríklad združenia.

V systéme justície dospelých neexistujú žiadne ustanovenia o mediácii, aj keď v praxi sa v niektorých provinciách vykonáva na základe trestného zákonníka a trestného poriadku, ktoré umožňujú dohodu o vine a treste a zníženie trestu prostredníctvom nahradenia straty, ako aj podľa platných medzinárodných pravidiel.

Mediácia sa zvyčajne vykonáva v prípade menej závažných trestných činov, tzv. drobných trestných činov, hoci v závislosti od okolností je možná aj v prípade závažných trestných činov.

Pokiaľ ide o domáce násilie, ústavný zákon 1/2004 o komplexných ochranných opatreniach proti rodovo motivovanému násiliu výslovne zakazuje mediáciu v prípadoch týkajúcich sa rodovo motivovaného násillia. Stále sa však zvyšuje počet zástancov mediácie aj v tejto oblasti právneho systému, ktorí tvrdia, že vhodnosť mediácie má zmysel posudzovať v každom prípade samostatne. V správe Generálnej rady súdnej moci o násillí v rodine založenom na rodovej príslušnosti z roku 2001 sa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že menšie trestné činy alebo trestné činy súvisiace s domácim násillím by sa mali postupovať občianskym súdom.

Generálna rada súdnej moci podporuje mediačné iniciatívy, ktoré sa vykonávajú na miestnych trestných súdoch (*Juzgados de Instrucción*), trestných súdoch (*Juzgados de lo Penal*) a provinčných súdoch (*Audiencias Provinciales*), a dohliada na ne. Najvýznamnejšie pokusy z hľadiska rozsahu sa doteraz uskutočnili v Katalánsku a Baskicku.

Mediácia v oblasti sporového správneho konania

V zákone o sporovom správnom konaní sa výslovne neuvádza možnosť využiť alternatívne prostriedky riešenia sporov za podpory tretej strany, ale ani sa ich využitie nezakazuje.

Tento zákon obsahuje aj možnosť preskúmania zákonnosti činností správnej povahy inými prostriedkami, ktoré dopĺňajú súdne prostriedky, aby sa tak zabránilo podávaniu zbytočných žalôb a aby boli k dispozícii lacné a rýchle metódy riešenia početných sporov.

 Portál týkajúci sa výkonu spravodlivosti obsahuje informácie o súdnych orgánoch v občianskych, obchodných, trestných, rodinných a pracovných právnych systémoch, ktoré poskytujú súdne mediálne služby, ako aj o rôznych mimosúdnych mediálnych službách poskytovaných prostredníctvom rôznych profesijných združení.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediáciu vo všeobecnosti vykonáva nezávislá tretia strana, ktorá je viazaná povinnosťou mlčanlivosti.

Účastníci konania sa za pomoci svojich advokátov môžu rozhodnúť pokúsiť sa o mediáciu a oznámiť to súdu, prípadne ich môže osloviť súd, ak sa domnieva, že prípad je vhodný na mediáciu.

V trestnoprávnej oblasti sa zvyčajne najskôr nadviaže kontakt s páchatelom, a ak súhlasí, nadviaže sa kontakt s obeťou, aby sa začala mediácia.

Informácie a odborná príprava

V zákone 5/2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach sa stanovuje, že mediátor musí mať oficiálne vysokoškolské vzdelanie alebo vyššie odborné vzdelanie a osobitnú odbornú prípravu zameranú na vykonávanie mediácie, ktorú absolvoval v rámci jedného alebo viacerých osobitných kurzov vedených riadne akreditovanými inštitúciami a ktorá ho oprávňuje na vykonávanie mediácie kdekoľvek v krajine.

Iba niektoré zákony a predpisy v niektorých autonómnych oblastiach obsahujú ustanovenia o odbornej príprave nutnej na vykonávanie funkcie rodinného mediátora. Mediátor vo všeobecnosti musí mať vysokoškolské vzdelanie aspoň na úrovni diplomu a musí absolvovať 100 – 300 hodín odbornej prípravy konkrétne zameranej najmä na praktické vykonávanie mediácie.

Osobitnú odbornú prípravu v oblasti mediácie bežne ponúkajú univerzity a profesijné združenia, napríklad združenia psychológov či právnikov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia spojená so súdom je vo všeobecnosti bezplatná.

Služby autonómnych oblastí a orgánu SIMA v pracovnoprávnej oblasti sú bezplatné.

Bezplatné sú spravidla aj služby orgánov, ktoré spolupracujú so súdmi v rodinnoprávnej oblasti. V Katalánsku sú náklady na mediálny proces regulované pre osoby, ktoré nedostávajú právnu pomoc.

V trestnoprávnej oblasti poskytujú štátne orgány bezplatnú mediáciu.

Okrem mediácie, ktorá je spojená so súdom, môžu účastníci konania využiť mediátora a zaplatiť mu slobodne dohodnutú cenu. Čo sa týka nákladov na mediáciu, v zákone 5/2012 sa výslovne stanovuje, že bez ohľadu na to, či sa mediácia skončí dohodou, alebo nie, náklady si rovným dielom rozdelia účastníci konania, pokiaľ sa nedohodnú inak.

V zákone 10/2012, ktorý upravuje niektoré poplatky v oblasti výkonu spravodlivosti a činnosť Národného ústavu pre toxikológiu a forenznú vedu, sa v záujme podpory mimosúdneho urovnávania sporov stanovuje, že ak sa pri mimosúdnom urovnaní ušetria niektoré náklady na poskytované služby, možno poplatok vrátiť.

Je možné vymáhať plnenie dohody uzavretej na základe mediácie?

V zákone 5/2012 sa stanovuje, že ak účastníci konania dosiahnu dohodu prostredníctvom mediácie, môžu túto dohodu formálne zaznamenať.

Ak sa má dohoda o mediácii uplatňovať v inom členskom štáte, okrem formálneho záznamu je potrebné splniť prípadné požiadavky medzinárodných dohovorov, ktorých je Španielsko zmluvnou stranou, a dodržiavať pravidlá Európskej únie.

Ak sa dosiahla dohoda prostredníctvom mediácie, ktorá sa uskutočnila po začiatku súdneho konania, účastníci konania musia požiadať súd o schválenie dohody podľa ustanovení občianskeho súdneho poriadku.

Možnosť vymáhať uplatňovanie dohody o mediácii závisí od slobodného konania účastníkov konania vo vzťahu k predmetu dohody.

Súvisiace odkazy

SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA

Posledná aktualizácia: 26/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Francúzsko

Prečo riešiť spor skôr mediáciou ako začatím procesu? Ide o alternatívnu formu riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám dospieť k dohode. Vláda a odborníci vo Francúzsku sú vnímaví voči výhodám mediácie.

Koho kontaktovať?

Vo Francúzsku neexistuje ústredný alebo vládny orgán zodpovedný za právnu úpravu povolania mediátorov. V súčasnosti sa ani neplánuje jeho vytvorenie.

Existujú mimovládne organizácie, ktoré pôsobia v oblasti rodinného práva.

 APMF (Association Pour la Médiation Familiale – Združenie pre rodinnú mediáciu) v roku 2012 vykazovalo 700 členov, pričom väčšinu z nich tvoria rodinní mediátori. Poskytuje jednoducho prístupný zoznam mediátorov usporiadaný podľa jednotlivých regiónov.

 FENAMEF (Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiale – Národná federácia združení pre rodinnú mediáciu) v roku 2012 uvádzala vyše 480 miest, na ktorých sa poskytujú služby rodinnej mediácie, a poskytuje ich adresár.

Informácie možno získať aj na týchto lokalitách:

 CMAP (Centre de Médiation et d'Arbitrage de Paris – Centrum mediácie a arbitráže v Paríži) rieši spory medzi (veľkými) podnikmi.

 IEAM (Institut d'Expertise, d'Arbitrage et de Médiation – Inštitút znaleckého posudzovania, arbitráže a mediácie) združoval v roku 2012 vyše 100 odborníkov z praxe vykonávajúcich znalecké posudky urovnania zmerom alebo súdnoznalecké posudky v hospodárskej a finančnej, právnej a daňovej, lekárskej oblasti, v oblasti stavebníctva a verejných prác, priemyslu, surovín a dopravy.

 FMCML (Fédération des Médiateurs et Chargés de Mission libéraux – Federácia mediátorov a poverencov) združuje stovku znalcov, ktorí popri znaleckej činnosti (stavebníctvo, nehnuteľnosti, priemysel, služby, obchod, sociálna a daňová oblasť, informatika, životné prostredie, lekárstvo a záchranné služby) vykonávajú aj mediácie.

 FNCM (Fédération Nationale des Centres de Médiation – Národná federácia centier mediácie) združovala v roku 2012 spolu 79 centier mediácie advokátskych komôr a v jednotlivých regiónoch. Tvoria ju prevažne advokáti, má podporu Národnej rady advokátskych komôr (Conseil National des Barreaux) a spolupracuje s mnohými sprostredkovateľmi v súdnictve. Na svojej webovej lokalite poskytuje zoznam členov.

 ANM (Association Nationale des Médiateurs – Národné združenie mediátorov) vzniklo v roku 1993 a v roku 2012 zoskupovalo okolo dvadsať združení a približne 300 členov, ktorí pôsobia v jedenástich regionálnych delegáciách. Toto združenie vypracovalo celoštátny etický kódex mediátorov. Na jeho webovej lokalite možno nájsť zoznam členov.

V ktorých oblastiach možno využiť mediáciu, resp. v ktorých oblastiach sa mediácia využíva najčastejšie?

Podľa francúzskeho práva môžu strany využiť mediáciu vo všetkých oblastiach práva, pokiaľ mediácia neporuší takzvaný **všeobecný verejný poriadok**. Mediácia sa nemôže využiť napríklad so zámerom obísť záväzné predpisy týkajúce sa manželstva alebo rozvodu.

Mediácia sa uplatňuje najmä v **rodinných veciach** (sudca pre rodinné veci, prostredníctvom rodinného mediátora) a pri **menších sporoch** (konanie pred samosudcom alebo sudcom inštančného súdu, prostredníctvom zmierovateľa).

Aké pravidlá je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie

K mediácii možno pristúpiť len po **predbežnom súhlase strán**.

Ak však žaloba už bola podaná na súd, „sudca, ktorému bol postúpený spor, môže po získaní súhlasu strán určiť tretiu osobu, aby vypočula strany a porovnala ich názory s cieľom umožniť im najsť riešenie konfliktu, ktorý ich stavia proti sebe“ (článok 131-1 Občianskeho súdneho poriadku).

V obmedzenej oblasti týkajúcej sa určenia výkonu rodičovských práv a povinností alebo predbežných opatrení vo veci rozvodu sudca môže takisto prikázať stranám, aby sa zúčastnili na informatívnom stretnutí o mediácii, ktoré je bezplatné a na ktoré sa nemôže vzťahovať nijaký osobitný postih (články 255 a 373-2-10 Občianskeho zákonníka).

Nariadením vlády č. 2011/1540 zo 16. novembra 2011 sa transponovala smernica 2008/52/ES, v ktorej sa ustanovuje rámec na podporu mimosúdneho riešenia sporov strán prostredníctvom tretej osoby, ktorou je mediátor, pričom jej uplatňovanie sa rozširuje na cezhraničnú mediáciu, a súčasne aj na vnútroštátnu mediáciu, okrem sporov, ktoré sa týkajú pracovných zmlúv a výsostného správneho práva.

Nariadením vlády zo 16. novembra 2011 sa mení zákon z 8. februára 1995 s cieľom stanoviť všeobecný rámec mediácie. Vymedzuje sa v ňom pojem mediácia, spresňujú sa vlastnosti, ktorými sa musí vyznačovať mediátor, a pripomína sa zásada dôvernosti mediácie, ktorá je nevyhnutná na úspešnosť tohto postupu.

V nariadení vlády sa pripomína zásada, podľa ktorej sudca, ktorému je predložený spor, môže kedykoľvek určiť mediátora, ktorý môže byť prakticky zároveň zmierovacím sudcom. Sudca však nemôže mediátorovi postúpiť predbežné pokusy o zmier týkajúce sa rozvodu a rozluky. V nariadení sa uvádza, že sudca, ktorý nedosiahol súhlas strán, môže stranám nariadiť, aby sa stretli s mediátorom a oboznámili sa s predmetom a postupom mediácie. Touto informačnou úlohou môžu podľa súčasného stavu práva poverení len zmierovací sudcovia a rodinní mediátori.

Dekrétom č. 2012-66 z 20. januára 2012, ktorý sa prijal v rámci uplatnenia nariadenia vlády zo 16. novembra 2011, sa v Občianskom súdnom poriadku vytvára kniha V o mimosúdnom urovaní sporov, ktorej cieľom je spresniť platné pravidlá konvenčnej mediácie a zmieru, ako aj pravidlá týkajúce sa postupu spolupráce. Kniha V je obdoba hlavy VI (o súdnom zmiere) a hlavy VIa (o súdnej mediácii) Občianskeho súdneho poriadku. Ďalej sa zmenil dekrét č. 78-381 z 20. marca 1978, ktorý po novom obsahuje len štatutárne ustanovenia týkajúce sa zmierovacích sudcov.

Regulácia mediácie

Na celoštátnej úrovni nejestvuje „kódex správania“ mediátorov.

Obchodná a priemyselná komora Paríža zaviedla kódex dobrého správania a zabezpečuje vlastnú reguláciu.

V rodinnej oblasti sa rodinní mediátori opierajú prostredníctvom svojho priameho členstva alebo prostredníctvom členstva organizácie, ktorá ich zamestnáva, na **etické kódexy alebo charty** dvoch združení zoskupujúcich organizácie rodinnej mediácie, **Association Pour la Médiation Familiale** – Združenie pre rodinnú mediáciu ([APMF](#)) a **Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiale** – Národná federácia združení rodinnej mediácie ([FENAMEF](#)). Tieto kódexy alebo charty prevzali „etické pravidlá rodinnej mediácie“, ktoré prijala CNCMF (Conseil National Consultatif de la Médiation Familiale – Národná poradná rada rodinnej mediácie) 22. apríla 2003. Podľa svojej webovej lokality „APMF vydá etický kódex profesie, ktorý obsahuje etické pravidlá profesijnej praxe a podmienky výkonu rodinnej mediácie vo Francúzsku. Uznávajú ho všetci odborníci z praxe v tejto oblasti.“

[FNMC \(Fédération Nationale des Centres de Médiation](#) – Národná federácia centier mediácie) prijala v marci 2008 „etický kódex“ opierajúci sa o „Európsky kódex správania pre mediátorov“.

Informácie a odborná príprava

Neexistuje žiadna celoštátna oficiálna webová lokalita o mediácii.

Za daného stavu francúzske pozitívne právo nestanovuje nijaké osobitné vzdelávanie potrebné na výkon mediácie okrem rodinnej oblasti. V tejto oblasti sa totiž dekrétom z 2. decembra 2003 a výnosom z 12. februára 2004 zaviedol **diplom rodinného mediátora**.

V právnych predpisoch sa stanovuje v oblasti rodinnej mediácie odborná príprava zabezpečovaná akreditovanými inštitúciami a diplom, ktorý vystavuje prefekt regióna po absolvovaní odbornej prípravy alebo zložení certifikačných skúšok na potvrdenie nadobudnutých vedomostí. Odbornú prípravu zabezpečujú strediská akreditované Regionálnym riaditeľstvom pre zdravotné a sociálne veci (**Direction régionale des affaires sanitaires et sociales** – DRASS). Študenti absolvujú v týchto strediskách odbornú prípravu v rozsahu 560 hodín rozvrhnutých na tri roky s praxou v rozsahu aspoň 70 hodín. Po skončení cyklu uchádzač skladá skúšky na potvrdenie získaného vzdelania.

Aké sú náklady na mediáciu?

Zmimosúdna alebo súdna mediácia je platená služba pre osoby, ktoré využili tento alternatívny spôsob urovnania sporov. V oblasti súdnej mediácie môže **odmena mediátora** spadať do súdnej pomoci. V každom prípade ju stanovuje **sudca určujúci poplatky** po splnení úkonu a po predložení rozpisu alebo výkazu výdavkov (článok 119 dekrétu č. 91-1266 z 19. decembra 1991).

Sudca stanovuje výšku zálohy, ktorú musia strany zložiť, a výšku odmeny (články 131-6 a 131-3 Občianskeho súdneho poriadku). Keďže v právnych normách sa presne neurčuje sadzobník, jednotková **cena** za služby rodinnej mediácie je **variabilná**. Útvary, ktoré využívajú službu „rodinnej mediácie“, sa teda zaviazali v rámci celoštátneho protokolu podpísaného ministerstvom spravodlivosti, ministerstvom práce, sociálnych vecí, rodiny a solidarity, Štátnym fondom rodinných prídavkov a Ústredným fondom sociálnej poľnohospodárskej vzájomnej poisťovne, že budú dodržiavať **variabilný celoštátny sadzobník** podľa príjmov strán. Ak sudca nerozhodne inak, finančná účasť na ťarchu strán za každé zasadnutie a na osobu môže predstavovať 5 EUR až 131,21 EUR. V rodinnej oblasti zaviedol Štátny fond rodinných prídavkov (**Caisse nationale des allocations familiales** – CNAF) postup dohody o spolupráci, ktorý umožňuje štruktúram využiť službu rodinnej mediácie pod podmienkou dodržania istých pravidiel.

Výkonateľnosť dohody, ktorá je výsledkom mediácie

Ak nie je spor predložený sudcovi, podľa článku 1565 Občianskeho súdneho poriadku možno dohodu, ku ktorej strany dospeli, predložiť na účely vykonateľnosti na schválenie sudcovi príslušnému rozhodovať o spore v danej oblasti.

Ak sa mediácia využije v rámci súdneho konania, podľa článku 131-12 Občianskeho súdneho poriadku sudca, ktorému bol spor predložený, schvaľuje na žiadosť strán dohodu, ktorú mu predložia.

V článku L. 111-31 poriadku občianskeho exekučného konania sa stanovuje, že nútený výkon rozhodnutia predstavujú dohody vychádzajúce zo súdnej alebo mimosúdnej mediácie, ktorým všeobecné alebo správne súdy prisúdia vykonateľnosť.

Posledná aktualizácia: 13/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Chorvátsko

Vláda Chorvátskej republiky prostredníctvom ministerstva spravodlivosti poskytuje výraznú podporu (legislatívnu, finančnú, technickú) rozvoju a propagácii mediácie, ktorá sa stala jednou z dôležitých súčastí stratégie reformy súdnictva.

Súdna a mimosúdna mediácia

Mediácia sa môže uskutočniť na všetkých riadnych a špecializovaných súdoch prvého a druhého stupňa (na obecných, okresných a obchodných súdoch a na Najvyššom obchodnom súde) vo všetkých fázach konania, a teda aj v priebehu odvolacieho konania. Mediáciu vykonáva výlučne sudca príslušného súdu, ktorý je vyškolený v oblasti mediácie a ktorý je uvedený v zozname súdnych mediátorov stanovenom predsedom súdu prostredníctvom každoročného priradenia úloh. Súdny mediátor nikdy nevykonáva mediáciu v spore, v ktorom bol určený ako sudca.

Mimosúdnu mediáciu už mnoho rokov veľmi úspešne vykonávajú mediálne centrá v rámci Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, ako aj Chorvátske združenie pre mediáciu, Chorvátska advokátska komora, Chorvátsky úrad pre poisťovníctvo a Úrad pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky. Mediácia s vybranými mediátormi sa však môže uskutočňovať aj mimo týchto centier.

Podľa zákona o mediácii (*Narodne novine* – úradný vestník Chorvátskej republiky – č. 18/11) a Pravidiel registra mediátorov a akreditačných noriem pre mediálne inštitúcie a mediátorov (NN, č. 59/11) vedie register mediátorov ministerstvo spravodlivosti.

Komisia pre alternatívne riešenie sporov

Ministerstvo spravodlivosti zriadilo a vymenovalo Komisiu pre alternatívne riešenie sporov, ktorá sa skladá z predstaviteľov súdov, prokuratúry, Úradu pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky, Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a ministerstva spravodlivosti.

Mandátom komisie je monitorovať rozvoj alternatívneho riešenia sporov, monitorovať plnenie jestvujúcich programov a navrhovať opatrenia na podporu rozvoja alternatívneho riešenia sporov. Mandát komisie zahŕňa aj poskytovanie stanovísk a odpovedí na otázky patriace do jej pôsobnosti.

Na zasadnutí Komisie pre alternatívne riešenie sporov 26. novembra 2009 bol prijatý etický kódex mediátorov.

Legislatívny rámec

Mediácia ako prostriedok riešenia sporov bola prvýkrát upravená osobitným právnym predpisom – zákonom o mediácii (NN, č. 163/03, ktorý nadobudol účinnosť 24. októbra 2003), do ktorého sa zapracovali niektoré základné zásady obsiahnuté v odporúčaní Rady Európy o mediácii v občianskych a obchodných veciach a v takzvanej Zelenej knihe o alternatívnom riešení sporov v občianskom a obchodnom práve Európskej únie. Zákon bol zmenený v roku 2009 a na začiatku roku 2011 bol prijatý nový zákon o mediácii (NN, č. 18/11), ktorý nadobudol účinnosť v plnom rozsahu v deň vstupu Chorvátskej republiky do Európskej únie.

Okrem zákona o mediácii, ktorý je najdôležitejší, existujú aj ďalšie zákony čiastočne upravujúce túto oblasť, ako aj vykonávacie predpisy zabezpečujúce uplatňovanie zákona.

Proces mediácie

Proces mediácie sa začína návrhom jednej strany sporu, ktorý druhá strana prijme, spoločným návrhom oboch strán na priateľské riešenie sporu alebo návrhom tretej strany (napr. sudcu v priebehu súdneho konania).

Mediátori sú osoby alebo viacero osôb, ktoré na základe dohody medzi stranami vykonávajú mediáciu. Mediátori musia byť vyškolení (odborné poznatky a zručnosti mediátorov sú jedným z rozhodujúcich prvkov úspešnej mediácie) a musia priebežne absolvovať odbornú prípravu. Pri organizovaní a vykonávaní odbornej prípravy mediátorov má mimoriadny význam Súdna akadémia.

Mediácia sa vykonáva na základe dohody oboch strán. Mediátor v priebehu mediácie zabezpečuje spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie so stranami. Mediátor sa v procese mediácie môže stretnúť s každou stranou samostatne, a pokiaľ sa strany nedohodli inak, mediátor môže poskytnúť informácie a údaje získané od jednej strany druhej strane len na základe súhlasu prvej strany. Mediátor sa môže podieľať na vypracúvaní návrhu urovnania a dávať odporúčania v súvislosti s jeho obsahom.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je záväzná pre strany, ktoré ho podpísali. Ak strany v rámci urovnania prijali určité záväzky, musia ich včas vykonať.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je vymáhateľný dokument, ak obsahuje záväzok, ktorý sa musí vykonať a v súvislosti s ktorým strany môžu dosiahnuť kompromis, a ak obsahuje vyhlásenie o priamom povolení vymáhania (doložku o vymáhateľnosti).

Pokiaľ sa strany nedohodli inak, každá strana nesie vlastné náklady, pričom náklady na mediáciu nesú strany v rovnakej miere alebo v súlade s osobitným zákonom alebo pravidlami mediálnych inštitúcií.

Podľa väčšiny odborníkov v oblasti mediácie je na mediáciu vhodný každý spor týkajúci sa práv, s ktorými môžu strany voľne nakladať, pričom strany sporu by sa takmer vždy mali nabádať, aby spor vyriešili priateľsky. Mediácia je vhodná najmä v sporoch podnikov (teda v obchodných sporoch), ako aj v cezhraničných sporoch (jedna zo strán má domicil alebo obvyklý pobyt v členskom štáte Európskej únie) v občianskych a obchodných veciach. Treba poznamenať, že cezhraničné spory nezahŕňajú colné, daňové ani správne konania, ani spory týkajúce sa zodpovednosti štátu za konanie alebo nekonanie pri výkone moci.

Ďalšie odkazy

[🔗 Ako nájsť mediátora](#)

[🔗 Ďalšie informácie](#)

Posledná aktualizácia: 20/07/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Taliansko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície Taliansku si uvedomujú výhody mediácie.

1. Koho je potrebné kontaktovať?

Na základe vládneho nariadenia (*decreto legislativo*) č. 28/2010 sa v Taliansku zaviedla mediálna prax v občianskoprávných a obchodných veciach. Jedná sa o mimosúdne riešenie sporov týkajúcich sa prevoditeľných práv.

Mediáciu vykonávajú verejné alebo súkromné mediálne subjekty zaregistrované v príslušnom registri (*registro degli organismi di mediazione*), ktorý spravuje ministerstvo spravodlivosti.

Na webových stránkach ministerstva spravodlivosti ([🔗 http://www.giustizia.it/](http://www.giustizia.it)) je zverejnený register akreditovaných mediálnych subjektov.

Záujemca môže teda kontaktovať konkrétny mediálny subjekt a využiť služby jeho členov. Ďalšie informácie je možné získať priamo od príslušného mediálneho subjektu.

2. V akých oblastiach je využitie mediácie prípustné a/alebo najbežnejšie?

Služby mediálnych subjektov je možné využiť na mimosúdne riešenie všetkých sporov v občianskoprávných a obchodných veciach, ktoré sa týkajú prevoditeľných práv (*diritti disponibili*). V Taliansku nie je mediácia povinná, avšak môže ju ako vhodné riešenie navrhnúť sudca alebo môže byť vyžadovaná v zmluve, ktorú medzi sebou strany uzatvorili.

3. Existujú zvláštne pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Pravidlá týkajúce sa mediácie v občianskoprávných a obchodných veciach sú v súčasnosti stanovené vládny nariadením č. 28/2010 a ministerským nariadením (*decreto ministeriale*) č. 180/2010.

4. Odborné vzdelávanie

Mediátorom sa môže stať osoba, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v čl. 4 ods. 3 písm. b) ministerského nariadenia čl. 180/2010. Predovšetkým musí predložiť minimálne bakalársky vysokoškolský diplom (*diploma di laurea universitaria triennale*), prípadne musí byť členom profesného združenia alebo organizácie, musí absolvovať špecifické odborné vzdelávanie a minimálne dvojročné aktualizčné odborné vzdelávanie v inštitúcii schválenej ministerstvom spravodlivosti; počas dvoch rokov aktualizčného vzdelávania sa musí ako asistovaný stážista zúčastniť aspoň na dvadsiatich mediáciách.

Pokiaľ ide o inštitúcie poskytujúce odborné vzdelávanie, ktoré vydávajú inštitúcie potvrdzujúce, že mediátor dokončil požadovaný vzdelávací kurz, ide o verejné alebo súkromné subjekty, akreditované ministerstvom spravodlivosti po splnení príslušných požiadaviek.

5. Koľko stojí mediácia?

Ustanovenia čl. 16 ministerského nariadenia č. 180/2010 uvádzajú kritériá na určenie poplatku za mediáciu (*indennità di mediazione*), ktorý zahŕňa náklady na začatie mediálneho konania a na samotnú mediáciu.

Konkrétne sumy sú uvedené v tabuľke A prílohy nariadenia. Tieto sumy sa líšia v závislosti od hodnoty sporu.

6. Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Článok 12 vládneho nariadenia čl. 28/2010 ustanovuje, že zápis z dohody, ktorého obsah neodporuje verejnému poriadku alebo platným zákonom, musí byť na žiadosť jednej zo strán schválený predsedom súdu (*presidente del Tribunale*), v ktorého obvode sídli mediálny subjekt. Pokiaľ ide o cezhraničné riešenie sporov (pozri článok 2 smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/52/ES), schvaľuje zápis predseda súdu, v ktorého obvode dôjde k vykonaniu dohody. Schválený zápis predstavuje exekučný titul pre exekúciu na peňažné plnenie (*espropriazione forzata*), exekúciu na nepeňažné plnenie (*esecuzione in forma specifica*) a registráciu súdnej hypotéky (*ipoteca giudiziale*).

7. Je prístup k databáze mediátorov bezplatný?

V súčasnosti neexistuje verejná databáza mediátorov; ministerstvo však pravidelne uverejňuje zoznam mediálnych subjektov, pri ktorých sú registrovaní jednotliví mediátori. Konkrétne informácie o mediátoroch registrovaných pri jednotlivých mediálnych subjektoch je možné na požiadanie získať v kancelárii ministerstva spravodlivosti, ktorá vykonáva dohľad na mediálnymi subjektmi, a je možné ju kontaktovať prostredníctvom webových stránok ministerstva.

Posledná aktualizácia: 06/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[el\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Cyprus

Koho kontaktovať?

V prípade záujmu o informácie o mediácii na Cypre kontaktujte [\[el\]](#) právneho zástupcu registrovaného na Cypre.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu možno využiť na vyriešenie akýchkoľvek sporov pod podmienkou, že zainteresované strany s tým súhlasia.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Na rozdiel od iných foriem alternatívneho riešenia sporov (arbitráž), neexistujú žiadne zákony osobitne upravujúce proces mediácie, a teda žiadne pravidlá, ktoré treba dodržiavať pri mediácii.

Poznámka: Návrh zákona o špecifickej otázke mediácie v rodinnoprávných veciach bol predložený snemovni reprezentantov (Βουλή των Αντιπροσώπων) a v súčasnosti sa o ňom rokuje.

Aké sú náklady na mediáciu?

Pre mediáciu nie sú stanovené fixné trovy, závisia v podstate od zložitosti veci a postavenia mediátora.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Výsledkom mediácie nie je rozsudok, ktorý možno vymôcť rovnako ako rozsudok súdu.

Posledná aktualizácia: 08/02/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[lv\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Lotyšsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Lotyšsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Používanie mediácie pri riešení občianskoprávných sporov je v Lotyšsku momentálne vo svojej prvej fáze. Neexistuje centrálny orgán zodpovedný za reguláciu profesie mediátora.

Mediācijas padome (Mediálna rada)

[\[lv\]](#) Mediācijas padome je organizácia, ktorá bola založená 25. júla 2011 a združuje mnoho subjektov registrovaných v Lotyšsku činných v oblasti mediácie. Medzi jej ciele patrí vytvoriť spoločné normy pre odbornú prípravu mediátorov a zaviesť certifikáciu programov odbornej prípravy, vypracovať a prijať Kódex správania certifikovaných mediátorov a takisto týchto mediátorov zastupovať a vyjadrovať ich názory na celoštátne a miestne inštitúcie, na iné orgány a úradníkov a poskytovať stanovisko, pokiaľ ide o legislatívu a právne postupy v oblasti mediácie

Mediačnú radu založili tieto asociácie:

Mediācija un ADR (Mediācija a ADR)

Integrētā mediācija Latvijā (Integrovanā mediācija v Lotyšsku)

Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs) [Integrācija pre spoločnosť (Centrum pomoci obetiam)]

Komercediatoru asociācija (Asociācija mediātorov v obchode)

Mediācija un ADR (Mediācija a ADR)

📄 **Organizācija „Mediācija a ADR“** bola založenā 7. aprīla 2005. Jej cieľom je:

podporovať v Lotyšsku postupné zavádzanie a aplikáciu alternatívnych metód riešenia sporov (ADR) (mediācija, zmierenie, neutrálne hodnotenie skutočností, posudzovanie, arbitráž atď.),

účast' na procesoch vytvárania politiky: napr. v pracovných skupinách vytvorených verejnými orgánmi,

podporovať zlepšovanie noriem profesionality členov a poskytovanie najvyšších možných noriem mediācie a služieb ADR,

zabezpečenie profesionality ADR s cieľom dosiahnuť spoločné ciele,

spolupracovať s medzinárodnými organizáciami a ostatnými fyzickými a právnickými osobami.

Organizācija radí stranām zapojeným do sporu a ich zástupcom, čo sa týka výberu odborníka, a zároveň organizuje prednášky a semināry o mediācii a ADR.

Niektorí členovia tejto organizācie školia mediātorov špecializujúcich sa na občianskoprávne a trestné prípady. Členovia získali zručnosti v oblasti vyjednávania a mediācie v Lotyšsku aj v zahraničí so skúsenými mediātorami a osobami riešiacimi konflikt zo Spojených štátov, Spojeného kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko a iných krajín.

Integrētā mediācija Latvijā (Integrovanā mediācija v Lotyšsku)

Organizācija 📄 **Integrētā mediācija Latvijā** (IMLV) bola založenā 10. augusta 2007. Jej víziou je spoločnosť, ktorá úspešne riadi riešenie sporov, keď sú rovnocenne prezentované záujmy všetkých strán a proces riešenia sporov je humánny, nestranný a založený na spolupráci. IMVL bola ustanovenā v úzkej spolupráci s organizāciou Integrovanā mediācija (Integrierte Mediation) v Nemecku. Spolupráca sa plánuje v oblasti vzdelávania, rozvíjania zručností, kontroly, zavádzania mediāčných služieb a prijímania dobrých postupov.

Cieľom IMVL je podporovať rozvoj mediācie na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni integrāciou do procesu riešenia sporov v inštitúciách a organizāciách a zároveň integrāciou do práce odborníkov a do spoločnosti všeobecne.

Na dosiahnutie tohto cieľa si IMVL stanovila tieto úlohy:

podporovať a rozvíjať myšlienku integrovanej mediācie v Lotyšsku ako aktuálnu a vysoko kvalitnú formu riešenia sporov,

podporovať spoluprácu medzi odborníkmi, organizáciami a inštitúciami,

definovať a podporiť koncepty a výhody integrovanej mediācie,

informovať a vzdelávať spoločnosť o konceptoch a možnostiach integrovanej mediācie,

informovať širšiu verejnosť o úspechoch integrovanej mediācie,

zorganizovať odbornú prípravu o mediācii a jej potenciáli integrācie do činností v rôznych oblastiach,

vykonávať štúdie a prieskumy.

Organizācija IMLV spája zástupcov rôznych profesií, vrátane mediātorov, ktorých cieľom je integrovať zručnosti s mediāciou do ich práce a podporovať verejné povedomie o mediācii ako úspešnej možnosti riešenia sporov.

Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs) [Integrācija pre spoločnosť (Centrum pomoci obetiam)]

📄 **Centrum pomoci obetiam** pri asociácii Integrācija pre spoločnosť začalo fungovať v roku 2003. Jej hlavným cieľom je pomoc obetiam trestných činov. Od roku 2004 pre túto organizāciju pracuje dvadsať mediātorov, ktorí využívajú svoje znalosti mediāčných postupov pri riešení občianskoprávných a správnooprávných sporov.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediāciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediācija využíva najčastejšie?

Mediācija je povolenā v mnohých oblastiach. Je pravdepodobné, že najčastejšie sa používa v občianskoprávných sporoch, ktoré vyplývajú z rodinného práva, a obchodných právnych vzťahoch.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediācie je dobrovoľné.

Mediācija nie je podmienkou pre spustenie alebo začiatok inej fázy určitých typov súdnych procesov.

Neexistujú žiadne špecifické pravidlá alebo kódexy správania, ktoré by riadili činnosti mediātorov.

Informácie a odborná príprava

Internetové stránky venované mediācii: 📄 <http://www.mediacija.lv/>.

Organizācija Mediācija a ADR a Integrācija pre spoločnosť disponujú školiteľmi, ktorí vedú základné kurzy mediācie pre budúcich mediātorov a kurzy na získanie základných kompetencií na riešenie sporov v profesijnej aj osobnej oblasti.

Aké sú náklady na mediāciu?

Mediācija pri riešení občianskoprávných sporov nie je poskytovaná bezplatne. Náklady na mediāciu závisia od viacerých faktorov: kvalifikácie a skúsenosti mediātora, zložitosti sporu, počtu požadovaných mediāčných stretnutí a od iných faktorov.

V prípadoch vzťahujúcich sa na záujmy a práva detí však Rada zahraničných a zmierovacích záležitostí súdu pre siroty v Rige (*Rīgas Bāriņtiesas Ārlietu un samierināšanas pārvalde*) poskytuje bezplatnú službu občanom mesta Riga. Spory sa vzťahujú najmä na vyživovaciu povinnosť, usporiadanie bydliska dieťaťa, práv na jeho navštevovanie, opatrovanie a výchovu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediācie, vynúiteľná?

V 📄 [smernici 2008/52/ES](#) sa požaduje, aby sporové strany mohli požiadať o vykonateľnosť písomnej dohody vyplývajúcej z mediācie. Členské štáty oznámia Komisii súdy a iné orgány príslušné prijímať takéto žiadosti.

Lotyšsko túto informāciju ešte nezverejnilo.

Odkazy

📄 [Mediācija.lv](http://www.mediacija.lv)

Poslednā aktualizācija: 08/12/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Litva

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Litve si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Za mediáciu (tarpininkavimas) nie je zodpovedný žiadny centralizovaný ani vládny orgán a Litva jeho vytvorenie neplánuje.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Zmierovacia mediácia (taikinamasis tarpininkavimas) sa môže využívať v občianskoprávných sporoch (t. j. v sporoch, v ktorých rozhoduje súd so všeobecnou právomocou prostredníctvom občianskoprávneho konania).

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediáciu upravuje **zákon o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch** (Civilinių ginčių taikinamojo tarpininkavimo įstatymas). Podľa tohto zákona je rozhodnutie o využití mediácie dobrovoľné. Mediátori nemusia dodržiavať žiadne osobitné predpisy, ako napríklad kódex správania.

Informácie a odborná príprava

Zatiaľ sa nezaviedol žiadny celoštátny program odbornej prípravy. Odbornú prípravu však zabezpečuje centrum odbornej prípravy **Ministerstva spravodlivosti** (Teisingumo ministerija) a súkromné orgány. Súkromné orgány nie sú regulované.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch sa zmierovacia mediácia môže poskytovať za odmenu alebo bezplatne. Ak sa poskytuje za odmenu, konanie sa môže začať až vtedy, keď sa mediátor písomne dohodne s obidvoma stranami sporu na sume, ktorá sa zaplatí, a spôsobe platby.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

☑ **Smerica 2008/52/ES** umožňuje tým, ktorí sa sporu zúčastňujú, požiadať o to, aby písomná dohoda, ktorá vyplýva z mediácie, bola vynúiteľná. Členské štáty oznámia túto skutočnosť súdom a iným orgánom spôsobilým prijímať takéto žiadosti.

Podľa zákona o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch vyberú strany sporu príslušný súd. Môže to byť okresný súd v mieste bydliska alebo sídla jednej zo strán sporu.

Posledná aktualizácia: 18/02/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Luxembursko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Luxemburskom veľkovejvodstve si uvedomujú výhody mediácie.

Na koho sa treba obrátiť?

Za reguláciu činnosti mediátorov nie je zodpovedný žiadny ústredný orgán.

Okrem mediácie v osobitných sektoroch (banky, poisťovne atď.) a okrem ☑ **ombudsmana**, ktorý má na starosti mediáciu v správnych veciach a ☑ **výboru pre ochranu práv detí** (Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner) sa mediácii venujú tieto právnické združenia:

☑ **Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov** (ALMA, nezisková organizácia)

☑ **Centrum pre mediáciu advokátskej komory Luxemburska** (CMBL, nezisková organizácia)

☑ **Centrum pre mediáciu** (nezisková organizácia)

☑ **Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu** (Centre de médiation Socio-Familiale), ktoré spravuje nadácia Pro Familia

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná hlavne:

v správnych veciach

v trestnoprávných veciach

v rodinnoprávných veciach

v obchodnoprávných veciach

vo veciach týkajúcich sa susedských sporov

Hlavnými črtami **mediácie v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach** je jej konsenzuálna povaha, dôvernosť konania, ako aj nezávislosť, nestrannosť a kvalifikácia mediátora. Mediácia sa môže týkať celého sporu alebo len niektorej jeho časti. Patrí sem ako mediácia na základe dohody tak aj mediácia nariadená súdom, pričom významnú rolu zohráva rodinná mediácia.

V rámci **mediácie na základe dohody** môže každá strana nezávisle od akéhokoľvek súdneho alebo arbitrážneho konania navrhnúť tej druhej alebo ostatným stranám, aby využili mediáciu, a to v ktorejkoľvek fáze súdneho konania, pokiaľ o veci nezačal rokovať súd.

V rámci **mediácie na súde**, tzv. „súdnej mediácie“, občianskoprávny, obchodnoprávny alebo rodinný spor už bol predložený súdu, ktorý môže kedykoľvek pristúpiť k súdnej mediácii, pokiaľ o veci nezačal rokovať súd a okrem prípadov na kasačnom súde a predbežných opatrení. Sudca môže strany k mediácii vyzvať z vlastnej iniciatívy alebo na spoločnú žiadosť strán o mediáciu, mediácia je však v každom prípade možná len so súhlasom strán. Ak sa sudcovi predloží spor zasahujúci do oblasti rodinného práva, pričom tu ide len o určitý počet vymedzených prípadov, sudca môže stranám navrhnúť mediáciu a nariadiť bezplatné informačné stretnutie, na ktorom sa vysvetlia zásady, postup a účinky mediácie.

V **trestných veciach** môže štátny prokurátor za určitých podmienok predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak:

by toto opatrenie mohlo zaisťiť nápravu ujmy spôsobenej obeti, alebo

by mohlo ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov, alebo

by mohlo prispieť k rehabilitácii páchateľa.

Využitie mediácie nebráni tomu, aby sa neskôr prijalo rozhodnutie začať súdne stíhanie, najmä ak neboli dodržané podmienky mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je úplne dobrovoľné.

Mediáciu v administratívnych veciach a mediáciu v trestných veciach, ako aj tzv. „sektorové mediácie“ upravujú osobitné právne predpisy.

Informácie a odborná príprava

Mediátor pre trestnoprávne veci

Zákomom zo 6. mája 1999 a nariadením veľkovejvodstva z 31. mája 1999 sa zaviedol režim mediácie pre trestnoprávne veci. Štátny prokurátor môže predtým, ako rozhodne začať trestné stíhanie, rozhodnúť, že využije mediáciu, ak by toto opatrenie podľa neho mohlo zaisťiť nápravu ujmy spôsobenej obeti

alebo ukončiť ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku porušenia predpisov alebo prispieť k rehabilitácii páchatel'a. Keď štátny prokurátor rozhodne o využití mediácie v trestnoprávnej veci, môže určiť ktorúkoľvek osobu akreditovanú na tieto účely, aby slúžila ako mediátor.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Osoba, ktorá by chcela získať akreditáciu ako mediátor pre trestnoprávne veci, o ňu požiada ministerstvo spravodlivosti, ktoré o tejto žiadosti rozhodne potom, ako požiada o stanovisko štátneho generálneho prokurátora.

Mediátor pre občianskoprávne a obchodnoprávne veci

Zákonom z 24. februára 2012 sa vytvoril vnútroštátny právny rámec pre mediáciu v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach v podobe novej hlavy nového občianskeho súdneho poriadku. Luxembursko prostredníctvom tohto zákona transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, pričom prevzalo v nej uvedené zásady týkajúce sa cezhraničných sporov aj pre vnútroštátne spory. Zákon je doplnený o nariadenie veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie akreditovaného súdneho a rodinného mediátora, povinná osobitná odborná príprava v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia. Mediátor je tretia osoba, ktorá má za úlohu vypočúť strany spolu a v prípade potreby osobitne, aby strany našli riešenie svojho sporu. Stranám nevnučuje riešenie, ale ich vyzýva k tomu, aby sa spoločne dohodli na mimosúdnom riešení.

Súdnu mediáciu a rodinnú mediáciu môže zabezpečovať akreditovaný alebo neakreditovaný mediátor. Akreditovaný mediátor je fyzická osoba, ktorú na tieto účely akreditoval minister spravodlivosti.

V prípade mediácie na základe dohody a v prípade cezhraničného sporu sa strany môžu obrátiť na neakreditovaného mediátora.

Pokiaľ ide o akreditáciu:

Minister spravodlivosti je príslušným orgánom na udeľovanie akreditácií mediátorom. V občianskoprávných a obchodnoprávných veciach mediátori na mediáciu na základe dohody akreditáciu nepotrebujú.

Akákoľvek fyzická osoba môže požiadať o akreditáciu, ak spĺňa podmienky stanovené zákonom z 24. februára 2012 o zavedení mediácie v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach do nového občianskeho súdneho poriadku, ako aj podmienky zahrnuté v nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012, ktorým sa stanovuje postup akreditácie do funkcie súdneho a rodinného mediátora, program osobitnej odbornej prípravy v oblasti mediácie a organizácia bezplatného informačného stretnutia.

Podľa uvedenej smernice 2008/52/ES a článku 1251-3 ods. 1 pododseku 3 zákona z 24. februára 2012 o mediácii je poskytovateľ služieb mediácie, ktorý spĺňa ekvivalentné alebo v zásade porovnateľné kritériá na akreditáciu v inom členskom štáte Európskej únie, oslobodený od povinnosti získať akreditáciu v Luxemburskom veľkovojsvodstve.

Akreditácia sa udeľuje na neobmedzené obdobie.

V článku 1251-3 ods. 2 nového občianskeho súdneho poriadku a v uvedenom nariadení veľkovojsvodstva z 25. júna 2012 sú vymenované kumulatívne podmienky, ktoré musia splniť fyzické osoby, ktoré chcú získať akreditáciu:

príslušná osoba musí predložiť záruky o bezúhonnosti, kvalifikácii, odbornej príprave, nezávislosti a nestrannosti,

príslušná osoba musí predložiť výpis z luxemburského registra trestov alebo podobný doklad, ktorý vydali príslušné orgány krajiny pobytu, v ktorej mal žiadateľ pobyť posledných päť rokov,

príslušná osoba nesmie byť zbavená svojich občianskych práv a výkonu politických práv,

príslušná osoba musí mať absolvovanú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorú doloží:

buď magisterským diplomom v oblasti mediácie z Luxemburskej univerzity alebo univerzity, vysokej školy alebo inej vzdelávacej ustanovizne na rovnakej úrovni vzdelania, zodpovedajúci právnym, regulačným alebo správny ustanoveniam členského štátu Európskej únie, alebo trojročnou odbornou praxou doplnenou o osobitnú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorá je stanovená v článku 2 uvedeného nariadenia veľkovojsvodstva z 25. júna 2012,

alebo odbornou prípravou v oblasti mediácie uznanou v členskom štáte Únie.

Luxemburská univerzita ponúka osobitný [program odbornej prípravy \(magisterské štúdium\) v oblasti mediácie](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia sa často poskytuje bezplatne. Ak sa poskytuje za odmenu, je to zreteľne uvedené.

V rámci **mediácie na základe dohody** sú odmeny mediátorov stanovené voľne. Poplatky a odmeny sú v tomto prípade na ťarchu strán v rovnakom pomere, pokiaľ sa nerozhodnú inak.

V rámci **súdnej a rodinnej mediácie** sú odmeny stanovené nariadením veľkovojsvodstva.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Je dôležité poznamenať, že dohody, ktoré sú výsledkom **občianskoprávnej a obchodnoprávnej mediácie** majú rovnaký účinok ako súdne rozhodnutie. Tieto dohody, bez ohľadu na to, či sú uzatvorené v inom členskom štáte Európskej únie alebo na vnútroštátnej úrovni, sú vykonateľné v rámci Európskej únie podľa uvedenej smernice 2008/52/ES. Keď príslušný sudca potvrdí dohodu alebo jej časť, dohoda sa stáva vykonateľnou.

Smernica je do vnútroštátnych právnych predpisov transponovaná zákonom z 24. februára 2012, ktorý mediáciu stavia na rovnakú úroveň ako existujúce súdne postupy.

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Luxemburské združenie mediácie a akreditovaných mediátorov \(ALMA, nezisková organizácia\)](#)

[Centrum pre mediáciu advokátskej komory Luxemburska \(CMBL\)](#)

[Centrum pre mediáciu](#)

[Centrum pre sociálnu a rodinnú mediáciu](#)

Posledná aktualizácia: 20/12/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Maďarsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (alternatív vitarendezés), keď mediátor (közvetítő) pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Maďarsku si uvedomujú výhody mediácie.

Na koho sa obrátiť?

Podľa zákona 2002 LV o mediácii (a közvetítői tevékenységéről szóló 2002. évi LV. törvény) je za registráciu mediátorov a právnických osôb zamestnávajúcich mediátorov zodpovedné Ministerstvo verejnej správy a spravodlivosti (Közgazgatási és Igazságügyi Minisztérium). Databáza mediátorov a právnických osôb zamestnávajúcich mediátorov je dostupná na webovej stránke [Ministerstva verejnej správy a spravodlivosti](#). Pre používateľov sú dostupné všeobecné informácie a v databáze je možné vyhľadávať podľa mena, jazykových znalostí, oblasti činnosti a adresy mediátorov. V prípade právnických osôb je možné vyhľadávať podľa mena, okresu a skráteného mena.

Na tej istej [webovej lokalite](#) nájdete registračné formuláre pre mediátorov a právnické osoby, ktoré zamestnávajú mediátorov

Medzi mimovládne združenia, ktoré pracujú v oblasti mediácie, okrem iného patria:

[Národné združenie pre mediáciu](#) (Országos Mediációs Egyesület) a

oddelenie pre mediáciu a právnu koordináciu Obchodnej a priemyselnej komory v Budapešti (a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Zákon LV z roku 2002 o mediácii sa uplatňuje na civilné spory, vylučuje však mediáciu v konaniach týkajúcich sa uverejnenia opravy podľa zákona o slobode tlače, preskúmania rozhodnutia správneho orgánu, úpravy výkonu rodičovských práv, určenia otcovstva a pôvodu. Mediácia nie je možná v ani v konaniach o porušení ústavných práv a slobôd a v prípade exekučných konaní.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je dobrovoľné, má však určité výhody vzhľadom na **zákon o poplatkoch** (az illetékekről szóló törvény) a **občiansky súdny poriadok** (polgári perrendtartás).

Ak strany využijú mediáciu po prvom pojednávaní a dosiahnutú dohodu uzná predsedajúci sudca, platí sa len polovica uplatniteľných poplatkov. Od tejto zníženej sumy možno odpočítať aj odmenu mediátorovi + daň (nie však viac ako 50 000 forintov). Jediným obmedzením je, že konečná výška poplatku nesmie byť nižšia ako 30 % pôvodného poplatku. Toto zníženie sa neuplatňuje, ak zákon mediáciu neumožňuje.

Ak strany sporu využijú mediáciu pred začatím občianskoprávneho konania (a ku konaniu napriek tomu dôjde), sú povinné zaplatiť iba sumu zníženú o odmenu mediátorovi + daň (zníženie predstavuje maximálne 50 000 forintov). Konečný poplatok však nemôže byť menší ako 50 % pôvodného poplatku.

Toto zníženie nie je možné, ak zákon v danej veci mediáciu neumožňuje a ak sa strany sporu obrátia na súd napriek tomu, že v dôsledku mediácie došlo k dohode (okrem zaistenia vykonávania dohody, ak nedochádza k jej dobrovoľnému plneniu).

Činnosť mediátorov neupravuje žiadny národný kódex správania. Väčšina mediačných asociácií sa však riadi Európskym kódexom správania pre mediátorov.

V prípade pracovnoprávnych sporov existuje špeciálny kódex správania, ktorý vypracovala Služba pre arbitráž a mediáciu v pracovnoprávnych sporoch (Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat).

Niektoré súdy umožňujú účastníkom bez poplatkov využiť mediáciu aj v už prebiehajúcich konaniach. Podrobné pravidlá a zoznam súdov, ktoré takúto mediáciu ponúkajú, sú k dispozícii na centrálnej internetovej stránke maďarských súdov (http://birosag.hu/engine.aspx?page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

Informácie a odborná príprava

Pre oblasť mediácie alebo pre národný orgán odborného vzdelávania pre mediátorov nie sú k dispozícii žiadne internetové stránky v angličtine.

[Webová stránka o mediácii](#) je dostupná len v maďarčine.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná – odmena je predmetom dohody medzi mediátorom a účastníkmi sporu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa smernice 2008/52/ES musia mať účastníci možnosť požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vyhlásený za vykonateľný. Členské štáty oznámia Komisii, na ktoré vnútroštátne súdy alebo iné orgány sa možno s takouto žiadosťou obrátiť.

V Maďarsku je možné, aby účastníci vyhlásili obsah dohody dosiahnutý prostredníctvom mediácie za vykonateľný. Môžu požiadať súd o začlenenie tejto dohody do zmierny, ktorý má potvrdiť súd, alebo notára požiadať o vyhotovenie notárskej zápisnice, čím sa dohoda stane vykonateľnou.

Súvisiace odkazy

[Webová lokalita Registra maďarských mediátorov](#)

Posledná aktualizácia: 06/04/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Malta

Prečo namiesto súdneho konania neskúsit' vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha sporiacim sa stranám dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície na Malte si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Vládny orgán zodpovedný za mediáciu na Malte je Maltské mediačné centrum, ktoré bolo zriadené na základe kapitoly 474 [zákona o mediácii z roku 2004](#). Mediačné centrum poskytuje fórum, na ktoré sa sporiace strany môžu obrátiť (alebo im môže byť odporúčené) s cieľom vyriešiť vzájomný spor pomocou mediátora.

Centrum môžete kontaktovať prostredníctvom jeho tajomníka na adrese **Malta Mediation Centre**, Palazzo Laparelli, South Street, Valletta VLT 1100.

Môžete takisto zatelefonovať na telefónne číslo +35621251110 alebo poslať e-mail na: mediation.mjha@gov.mt

Centrum poskytuje sporiacim sa stranám zoznam centrom riadne certifikovaných mediátorov a vyžaduje, aby si tieto strany zo zoznamu zvolili vzájomne prijateľného mediátora.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prijateľný spôsob riešenia sporov v občianskoprávnych, rodinnoprávnych, sociálnoprávnych, obchodnoprávnych a pracovnoprávnych záležitostiach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je dobrovoľný proces. Účastníci akéhokoľvek konania však môžu spoločne požiadať súd o odročenie konania po dobu, kým sa budú pokúšať urovnať svoj spor formou mediácie. Súd môže odročiť konanie z vlastnej iniciatívy po dobu trvania procesu a navrhnúť stranám, aby sa pokúsili urovnať svoj spor cestou mediácie. Treba však poznamenať, že mediácia je povinná v rodinnoprávnych prípadoch, najmä pokiaľ ide o prípady týkajúce sa odluky manželov, úpravu styku s deťmi, zverenie detí do starostlivosti a opateru a výživné na deti a/alebo manžela/-ku.

Maltské mediačné centrum disponuje **etickým kódexom**, ktorý musia mediátori počas mediačného konania dodržiavať.

Kódex obsahuje inherentné opatrenia, ktoré treba dodržiavať. Uvádza napríklad, že **správna rada** centra je oprávnená prijať disciplinárne opatrenia proti mediátorovi, ktorý sa správa v rozpore s kódexom alebo ktorý nedodržiava zásady správania uvedené v kódexe, a ak sa dokáže, že niektorý z mediátorov

porušil niektoré z ustanovení kódexu alebo sa správal nevhodným spôsobom, bude vyčiarknutý zo zoznamu mediátorov na také dlhé obdobie, ako uzná správna rada za vhodné.

Informácie a odborná príprava

Maltské mediálne centrum príležitostne organizuje školiace kurzy pre mediátorov. Prvý takýto kurz mediálnych schopností sa konal v júli 2008. Ďalší kurz zameraný na poskytovanie školení mediálnych schopností s dôrazom na psychologické, sociálne a právne hľadiská odluky manželov sa konal 16. – 18. apríla 2009.

Aké sú náklady na mediáciu?

Sadzbou odmeny mediátora upravujú nariadenia 2 a 4 právneho oznámenia 309 z roku 2008.

Pri rodinnej mediácii si strany buď môžu zvoliť ľubovoľného mediátora (zo zoznamu certifikovaných mediátorov) a znášať tak trovy mediácie sami, alebo im mediátora vyberie **súdny tajomník**, podľa poradia zo zoznamu poskytnutého mediálnym centrom. V takom prípade znáša trovy mediácie súd.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

Podľa [§ 5 smernice 2008/52/ES](#) musí byť stranám umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný.

Členské štáty oznámia Komisii súdy alebo iné orgány, ktoré sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy zákona o mediácii na Malte z roku 2004, zamerané na zapracovanie uvedeného ustanovenia, sú v súčasnosti v príprave.

Súvisiace odkazy

[Maltské mediálne centrum](#)

[Zákon o mediácii na Malte z roku 2004](#)

[Smernica 2008/52/ES](#)

Posledná aktualizácia: 19/08/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Holandsko

Prečo namiesto súdneho konania nesksúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Holandsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Holandský inštitút pre mediáciu (**Nederlands Mediation Instituut (NMI)**) je nezávislý inštitút, ktorého úlohou je podporovať kvalitu mediácie v Holandsku a informovanosť o nej. Na tento účel vytvoril NMI rôzne vzory a predpisy.

NMI okrem toho spravuje celoštátny register mediátorov, v ktorom môžu byť zaregistrovaní iba kvalifikovaní mediátori. Uvedení mediátori absolvovali základnú odbornú prípravu v oblasti mediácie, ktorú NMI uznáva, a následne úspešne absolvovali skúšku (test) z teórie aj hodnotenie spôsobilosti. Mediátori registrovaní v registri NMI si musia svoje vedomosti aktualizovať a spôsobilosť udržiavať a NMI to kontroluje. Uvedený register možno nájsť na stránkach [Register mediátorov NMI](#).

Táto stránka poskytuje aj nestranné informácie o mediácii a mediátoroch v Holandsku. Môžete na nej vyhľadávať podľa potreby pomocou kritérií prispôbených vašim potrebám. Môžete napríklad hľadať mediátora so skúsenosťami v konkrétnej oblasti alebo mediátora, ktorý pracuje v konkrétnej oblasti.

Adresa inštitútu NMI je Westblaak 150, 3012 KM Rotterdam. **Poštová adresa** je Postbus 21499, 3001 AL Rotterdam. Tel: 010 - 201 23 44, Fax: 010 - 201 23 45, E-mail info@nmi-mediation.nl

Mediátori sa môžu zaregistrovať v inštitúte NMI a v takom prípade musia zachovávať etický kódex pre mediátorov. Registrácia je dobrovoľná (tak ako dodržiavanie etického kódexu), ale ak si mediátor želá pracovať v rámci holandského systému dotovanej právnej pomoci alebo na odporúčanie súdu, je povinný zaregistrovať sa v inštitúte NMI, vlastniť akreditáciu/certifikát a absolvovať hodnotenie spôsobilosti.

V Holandsku existuje aj iniciatíva s názvom Mediation naast rechtspraak (Mediácia popri súdnom konaní). To znamená, že okresný súd alebo odvolací súd, ktorý pojednáva o vašej veci, vás upozorní na možnosť rozhodnúť sa pre mediáciu. Túto informáciu môže poskytnúť písomnou formou: obom stranám bude doručený list s informačnou brožúrkou, testom zameraným na možnosti mediácie, ktorý si môžete urobiť sami, a formulárom na poskytnutie odpovede. Okrem toho vás sudca môže počas súdneho konania upozorniť na to, že vaša vec je vhodná na mediáciu, a navrhnúť vám aj protistrane túto možnosť riešenia.

Aj z vlastnej iniciatívy sa môžete obrátiť na úradníka pre mediáciu, ktorý je k dispozícii na každom okresnom súde a odvolacom súde. Príslušný úradník odpovie na vaše otázky, predloží váš návrh na mediáciu protistrane, pomôže vám obom nájsť vhodného mediátora a dohodnúť si prvé stretnutie.

So žiadosťami o informácie o mediácii sa môžete obrátiť aj na tieto inštitúcie:

[Het Juridisch Loket](#) (Kontaktné miesto pre právnu pomoc), Postbus 487, 3500 AL Utrecht. Tel.: 0900-8020 (0,10 EUR za minútu).

[Raad voor Rechtsbijstand](#) [Stredisko právnej pomoci](#) v Utrechte: Jaarbeursplein 15, 3521 AM Utrecht, Postbus 24080, 3502 MB Utrecht. Tel.: 088-7871012 (registračná služba).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa využíva v mnohých oblastiach, pričom najčastejšie sa využíva v oblasti občianskeho a verejného práva.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je dobrovoľné. Mediátori musia dodržiavať etický kódex.

Informácie a odborná príprava

Stránka [Holandského inštitútu pre mediáciu \(NMI\)](#) poskytuje informácie o mediácii a mediátori sa na nej môžu zaregistrovať.

Holandský inštitút pre mediáciu zabezpečuje nezávislé hodnotenie kvality mediácie a mediátorov v celej krajine a vedie verejný [register mediátorov](#).

Mediátori registrovaní v inštitúte NMI sú školení a kvalifikovaní na to, aby mohli vykonávať mediáciu, a to v súlade s predpismi o mediácii inštitútu. Zaviazali sa dodržiavať **systém zabezpečenia kvality** inštitútu NMI

Na zaradenie do registra inštitútu NMI musí mediátor splniť dve základné požiadavky:

úspešne ukončiť odbornú mediálnu prípravu akreditovanú inštitútom NMI,

zložiť skúšku z príslušných vedomostí.

Inštitút NMI akreditoval niekoľko inštitútov na odbornú prípravu v oblasti mediácie. Ich odborné programy môžu trvať od šiestich dní základného kurzu až po kurzy trvajúce 20 dní alebo viac. Úspešné ukončenie jedného z týchto odborných vzdelávacích kurzov je jednou z dvoch základných podmienok na zaradenie do registra mediátorov inštitútu NMI.

Druhou základnou podmienkou na zaradenie do registra inštitútu NMI je úspešné vykonanie testu hodnotiaceho príslušné znalosti. Holandský štát vedie [Štatistiky](#) o využívaní mediácie (súhrn je dostupný v anglickom jazyku).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia pri riešení občianskych sporov nie je poskytovaná bezplatne.

Náklady na mediáciu závisia od prípadu. Niektoré konania sú zložité, časovo náročné, a teda aj drahšie. Ďalej existujú prípady, pri ktorých je vhodné využiť služby právnikov špecializovaných na oblasť mediácie. Existujú aj prípady, keď postúpenie veci mediátorovi viedlo k tomu, že sporné strany vyriešili svoj problém samy, čo svedčí o tom, že mediácia môže zabrániť vystupňovaniu sporu.

Ak majú sporné strany dostatok finančných prostriedkov, sú povinné uhradiť náklady na mediáciu samy. Hranica príjmu pre oprávnenie na využitie štátom financovaného právnika alebo mediátora je:

v prípade manželských párov, registrovaných partnerov alebo druhov: 35 200 EUR ročne,

prípade slobodných osôb: 24 900 EUR ročne.

Okrem týchto finančných limitov platí, že právna pomoc nie je dostupná pre sporné strany, ktorých majetok prekračuje určitú hodnotu, ktorá zakladá povinnosť podať priznanie daňovému úradu. Ako príklad možno uviesť druhý byt alebo dom, ďalšie nehnuteľnosti, úspory, hotovosť, akcie atď. Presná hodnota pre manželské páry, registrovaných partnerov alebo druhov sa stanovuje na základe údajov daňových orgánov.

Ak finančné prostriedky sporných strán nedosahujú uplatniteľnú prahovú hodnotu, spolufinancuje náklady na právnika alebo mediátora štát. Štát však neuhrádza plnú sumu. Každá strana musí prispieť určitou finančnou čiastkou. Výška tejto sumy je 51 EUR za 0 – 4 hodiny a 102 EUR za 5 alebo viac hodín (za mediáciu, nie za stranu). Suma splatná za služby právnika je vyššia. Uvedené sumy sú len orientačné a nie sú právne záväzné. Presné sumy sú uvedené na stránkach [Strediska právnej pomoci](#).

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

[Smernica 2008/52/ES](#) umožňuje sporným stranám požadovať, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty oznámia, ktoré súdne alebo iné orgány sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí. Informácie o aktuálnej situácii v uplatňovaní uvedenej smernice si môžete vyžiadať v [Stredisku právnej pomoci](#).

Súvisiace odkazy

[Holandský inštitút pre mediáciu](#)

Posledná aktualizácia: 11/04/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Rakúsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o alternatívny postup riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu.

Koho kontaktovať?

Spolkové ministerstvo spravodlivosti vedie aj [zoznam registrovaných mediátorov](#). Všetci mediátori uvedení v tomto zozname absolvovali špeciálnu odbornú prípravu.

Neexistuje žiadny centralizovaný orgán, ktorý by bol zodpovedný za mediáčne služby.

Existujú aj profesionálne združenia, ktoré ponúkajú mediáčne služby a niekoľko mimovládnych organizácií, ktoré mediátorom ponúkajú podporu.

Kedy sa rozhodnúť pre mediáciu?

V občianskoprávných veciach sa mediácia môže využiť na vyriešenie sporov, v ktorých by inak rozhodli všeobecné súdy. Strany sporu sa pre mediáciu môžu rozhodnúť dobrovoľne, aby dospeli k vlastnému riešeniu sporu.

V prípade niektorých sporov medzi susedmi je potrebné skôr, než sa vec môže predložiť na súd, pokúsiť sa najprv o mimosúdne vyriešenie sporu. Spor je možné mimosúdne vyriešiť prostredníctvom postúpenia záležitosti zmiarovacej rade, usilovania sa o urovnanie sporu na okresnom súde ešte pred začatím súdneho procesu (proces známy ako „*prätorischer Vergleich*“) alebo prostredníctvom mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré musia mediátori dodržiavať?

Pre mediátorov neexistujú žiadne osobitné pravidlá ani kódex správania.

Mediátori nie sú zaregistrovaní ako špecialisti na určitú oblasť, napríklad na spory týkajúce sa rodinného práva, medicíny alebo výstavby, avšak bližšie informácie o oblastiach, v ktorých zaregistrovaný mediátor pôsobí, sa môžu uviesť osobitne.

Každý, kto absolvoval osobitnú odbornú prípravu a kto spĺňa príslušné [požiadavky](#), môže byť zapísaný ako registrovaný mediátor. Neexistujú žiadne právne obmedzenia týkajúce sa toho, kto môže používať profesionálne označenie „mediátor“.

Informácie a odborná príprava

Doplňujúce informácie vrátane podrobností o odbornej príprave a požiadavkách na registráciu mediátorov v Rakúsku je možné nájsť [tu](#). Dané informácie sú dostupné len v nemčine.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná.

Na poplatkoch za mediáciu sa dohodnú strany sporu so súkromným mediátorom.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

V súlade so [smernicou 2008/52/ES](#) musí byť stranám sporu umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty oznámia, ktoré súdy alebo iné orgány sú zodpovedné za prijímanie takýchto žiadostí.

V Rakúsku je obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný len vtedy, ak má dohoda formu urovnania (*Vergleich*) pred súdom alebo formu notárskej listiny spísanej pred notárom.

Posledná aktualizácia: 23/05/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Poľsko

Namiesto súdneho konania je možné pokúsiť sa vyriešiť spor prostredníctvom mediácie. Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Poľsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho by sme mali kontaktovať?

V roku 2010 bol v rámci ministerstva spravodlivosti vytvorený útvar zodpovedný za otázky mediácie, ktoré v súčasnosti funguje ako **oddelenie pre obeť trestných činov a podpory mediácie (Wydział ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem i ds. Promocji Mediacji)** v rámci sekcie pre medzinárodnú spoluprácu a ľudské práva. Informácie o mediácii možno nájsť na [webovej lokalite ministerstva spravodlivosti \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#).

V posledných rokoch venuje ministerstvo spravodlivosti mimoriadnu pozornosť otázkam, ktoré sa týkajú rozvoja a popularizácie mediácie a iných foriem alternatívneho riešenia sporov (ADR) v Poľsku a zvyšovania efektívnosti systému súdnictva a jeho dostupnosti pre obyvateľov.

V roku 2010 vznikla na základe iniciatívy ministerstva **sieť koordinátorov mediácie**.

V súčasnosti existuje 120 koordinátorov (sudcov, súdnych úradníkov a mediátorov) na ôsmich odvolacích súdoch, všetkých okresných súdoch a šiestich krajských súdoch.

Pokiaľ ide o poradenstvo a stanoviská, ministerstvo spravodlivosti spolupracuje so **Spoločnou radou pre alternatívne riešenie sporov a konfliktov (Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów)** („rada pre ADR“ – e-mail: adr_rada@ms.gov.pl), ktorá zohráva dôležitú úlohu v oblasti propagácie myšlienky mediácie a komunikácie medzi vládou, súdmi a mediátormi.

Prvýkrát bola zvolaná 1. augusta 2005 nariadením ministra ako jeho poradný orgán pre všeobecné otázky týkajúce sa alternatívneho riešenia sporov a konfliktov. Medzi dosiahnuté ciele počas prvého obdobia činnosti rady patria tieto dokumenty:

[Etický kódex poľských mediátorov \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (máj 2008).

[Štandardy odbornej prípravy mediátorov \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (október 2007).

[Štandardy vedenia procesu mediácie a mediačného konania \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (jún 2006).

Rada pre ADR bola vymenovaná na druhé funkčné obdobie nariadením ministra spravodlivosti z 3. apríla 2009 (zmenené nariadením ministra spravodlivosti z 1. júla 2011). Najdôležitejším dokumentom, ktorý počas tohto funkčného obdobia rada pripravila, sú [Vychodiská pre systémové zmeny \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (marec 2012).

Rada v súčasnosti pozostáva z 23 predstaviteľov z oblasti vedy a skúsených mediátorov, ako aj zástupcov mimovládnych organizácií, akademickej obce a vlády.

Najdôležitejšou úlohou rady je vypracúvať odporúčania týkajúce sa pravidiel fungovania vnútroštátneho systému alternatívneho riešenia sporov, ako aj:

prispôsobenie systému ADR požiadavkám právnych predpisov EÚ,

rozvoj jednotného modelu mediácie v poľskom právnom systéme,

podpora štandardov mediačného konania,

propagácia mechanizmov ADR ako riešenia konfliktov medzi pracovníkmi súdnictva, orgánmi presadzovania práva a na verejnosti,

vytvárania inštitucionálneho prostredia pre rozvoj jednotlivých foriem ADR,

ďalšie projekty *ad hoc* zamerané na rozvoj mediácie v Poľsku.

Existuje aj veľký počet mimovládnych organizácií a spoločností, ktoré majú dôležitú úlohu pri podpore mediácie a určovaní vnútorných štandardov. Tieto organizácie stanovujú vlastné pravidlá týkajúce sa odbornej prípravy, požiadaviek, ktoré musia spĺňať kandidáti na mediátorov, spôsobov mediácie, etických noriem a dobrej odbornej praxe. Tieto pravidlá majú interný charakter a sú určené len mediátorom, ktorí sú členmi týchto organizácií.

Najväčšie združenia sú:

[Poľské centrum pre mediáciu \(Polskie Centrum Mediacji\)](#),

[Združenie rodinných mediátorov \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodziny\)](#),

[Poľské združenie mediátorov \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#),

[Centrum pre mediáciu Partners Polska \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#),

[Poľské združenie pre arbitráž \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#),

Dolnosliezské centrum pre mediáciu (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

Aj profesné združenia uskutočňujú činnosť na podporu mediácie. Sú to:

[Centrum pre mediáciu pri najvyššej rade advokátov \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\)](#).

[Centrum pre hospodársku mediáciu pri štátnej advokátskej komore \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#).

Centrá pre mediáciu pri niektorých krajských advokátskych komorách (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Centrá pre mediáciu pri niektorých krajských notárskych komorách (Okręgowa Rada Notarialna)

Mimovládne organizácie v rámci rozsahu svojej pôsobnosti a univerzity môžu viesť zoznamy stálych mediátorov (*stały mediator*). Informácie o zoznamoch a centrách sa poskytujú predsedom okresných súdov. Zoznamy mediátorov v trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých vedú predsedovia okresných súdov.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Spory možno riešiť prostredníctvom mediácie v mnohých oblastiach. Podľa poľského práva sa mediácia môže využiť pri týchto veciach:

občianskoprávných,

obchodných,

pracovnoprávných,

rodinnoprávných,

týkajúcich sa maloletých,

trestnoprávných,

správnych.

Podrobné informácie o mediácii možno nájsť v [brožúrach a letákoch, ktoré vydáva a distribuuje ministerstvo spravodlivosti](#).

V súčasnosti sa mediácia najviac využíva v trestnoprávných a občianskoprávných veciach. V rokoch 2011 – 2012 bol zaznamenaný významný nárast mediácie v rodinných a obchodných veciach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia je dobrovoľný spôsob riešenia sporov a konfliktov a vykonáva sa na základe:

mediačnej dohody (**mimosúdna mediácia**)

rozhodnutie súdu o použití mediácie (**mediácia stanovená súdom**).

Ak si strany mediátora nevyberú, súd je oprávnený určiť mediátora, ktorý sa zúčastní konania, zo zoznamu osôb s príslušnou kvalifikáciou. V trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých mediátora určí súd.

Mediácia sa riadi okrem iného občianskym súdnym poriadkom, trestným poriadkom, zákonom o konaniach týkajúcich sa maloletých a zákonom o súdnych trovách v občianskoprávných veciach. Okrem toho boli prijaté podzákonné právne predpisy, ktoré podrobne upravujú mediačné konanie v jednotlivých veciach.

Pokiaľ ide o **maloletých** v nariadení sa stanovujú:

podmienky, ktoré musia spĺňať inštitúcie a osoby oprávnené viesť mediačné konanie, registrácia inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie, odborná príprava mediátorov, rozsah a podmienky prístupu mediátora k spisu, forma a rozsah správy o pokroku a výsledku mediačného konania.

V nariadení o **trestnoprávných veciach** sa stanovujú:

podmienky, ktoré musia spĺňať inštitúcie a osoby oprávnené viesť mediačné konanie, spôsob určenia a odvolania inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie, rozsah a podmienky prístupu inštitúcií a osôb oprávnených viesť mediačné konanie k spisu, spôsob a postup mediačného konania.

V **rodinnoprávných veciach** sa na mediátorov uplatňujú ďalšie požiadavky, ktoré sa týkajú ich vzdelania a skúseností (psychológia, pedagogika, sociológia alebo právo, ako aj praktické schopnosti viesť mediáciu v rodinnoprávných veciach).

Vo vykonávacom nariadení sa stanovuje výška odmeny a refundácia výdavkov mediátorov v občianskoprávných konaniach (pozri – Aké sú náklady mediácie?)

Informácie a odborná príprava

Základné informácie o mediácii v Poľsku možno nájsť na [webovej lokalite ministerstva spravodlivosti](#) okrem iného vrátane: výťahov z právnych nástrojov týkajúcich sa mediácie, medzinárodných právnych nástrojov týkajúcich sa mediácie a [dokumentov a odporúčaní, ktoré vypracovala rada pre ADR](#), ako aj elektronické verzie plagátov na podporu myšlienky mediácie. [Uverejňujú sa takisto aktuálne informácie o činnosti na podporu mediácie a činnosti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni v súvislosti s Medzinárodným dňom riešenia konfliktov](#). Na webovej lokalite sa takisto nachádzajú [informácie, preklady právnych predpisov a príklady dobrej praxe z iných štátov](#).

Otázky mediácie sú predmetom školení v rámci všeobecnej odbornej prípravy právnikov, prokurátorov a sudcov a sú tiež súčasťou školení pre prokurátorov a sudcov na [štátnej škole súdnictva a prokuratúry \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Na objednávku ministerstva spravodlivosti sa pre koordinátorov mediácie uskutočnila odborná príprava s cieľom pripraviť ich budúce úlohy v týchto oblastiach: komunikácia, tím manažment a práca s mediátormi.

Mediátori si vyberajú z kurzov, ktoré ponúkajú centrá pre mediáciu, univerzity a iné subjekty.

Ministerstvo spravodlivosti vedie štatistiku o mediácii, ktorá zahŕňa:

počet rozhodnutí súdu o použití mediácie,

počet dosiahnutých dohôd,

podmienky dohôd (v prípade mediácie v trestnoprávných veciach a veciach týkajúcich sa maloletých),

počet mimosúdnych mediačných konaní (v prípade občianskoprávných vecí).

V súvislosti s činnosťou na základe projektov v rokoch 2010 – 2011 sa na súdoch, miestnych policajných okrskoch a v mediačných centrách distribuovali usmernenia, letáky a brožúry s informáciami o rôznych typoch mediácie a ich praktickom využití. Takisto sa uskutočnila kampaň v televíznom a rádiomovysielaní a na bilbordoch s cieľom informovať širokú verejnosť o mediácii. Ministerstvo spravodlivosti pravidelne aktualizuje a distribuuje brožúry, letáky a oznámenia pripojené k procesným dokumentom a plagáty, ktoré sú takisto bezplatne dostupné na webovej lokalite ministerstva.

Poľsko už päť rokov oslavuje Medzinárodný deň riešenia konfliktov a ministerstvo spravodlivosti organizuje na túto tému vnútroštátnu konferenciu. Okrem toho sa pri tejto príležitosti v mnohých mestách organizujú menšie konferencie, podujatia, semináre a diskusie na regionálnej a miestnej úrovni.

Aké sú náklady mediácie?

Informácie o mediácii distribuuje ministerstvo spravodlivosti bezplatne. [Výskum](#) preukazuje, že mediácia je nákladovo efektívnejšia než súdne konanie.

V trestnoprávných veciach a vo veciach týkajúcich sa maloletých **strany nehradia náklady mediácie** – tieto náklady sú kryté zo štátnych zdrojov. V oných typoch vecí je **vo všeobecnosti odmena** predmetom dohody medzi mediátorom a stranami. Mediátor však môže súhlasiť s vedením mediácie *pro bono*.

V občianskoprávných veciach hradia náklady jednotlivé strany. Strany, v prípade, že sa nedohodnú inak, hradia náklady v rovnakej miere. Pokiaľ ide o mediačné konanie na základe rozhodnutia súdu, výška odmeny mediátora je v nemajetkových sporoch 60 PLN (cca. 15 EUR) za prvé mediačné stretnutie a 25 PLN (cca. 6 EUR) za každé ďalšie stretnutie. Ak sa konanie týka majetku, odmena mediátora je 1 % hodnoty predmetu sporu (nie menej než 30 PLN (cca. 7,5 EUR) a nie viac než 1 000 PLN (cca. 250 EUR)). Mediátor je takisto oprávnený na náhradu výdavkov (napr. za poštovné, telefón a prenájom priestorov). DPH sa takisto počíta k nákladom.

Ak je výsledkom mediácie dosiahnutie dohody, 75 % súdnych poplatkov sa uhradí strane, ktorá vec predložila súdu. Vo veciach rozvodu a rozluky sa hradí 100 % poplatkov.

V prípade mimosúdnej mediácie stanovuje odmenu mediátora a náhradu výdavkov centrum pre mediáciu alebo sa na nich dohodnú strany a mediátor pred začatím mediácie. Strany nemožno zbaviť povinnosti úhrady nákladov na mediáciu, ani v prípade, že nemusia hradiť súdne poplatky. Mediátor sa v oboch typoch mediácie (na základe rozhodnutia súdu, mimosúdna) môže vzdať nároku na odmenu.

Možno dohodu, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhať?

V občianskoprávných veciach v prípade, že strany dosiahli dohodu, je táto dohoda pripojená k zápisnici. Mediátor informuje strany, že podpísaním dohody súhlasia s jej predložením na schválenie súdu. Mediátor postúpi zápisnicu s dohodou súdu a kópiu zápisnice zašle stranám. Súd bezodkladne začne konanie s cieľom schváliť mediačnú dohodu alebo vydať vyhlásenie o jej vykonateľnosti. Súd odmietne schválenie dohody alebo vyhlásenie jej vykonateľnosti v celku alebo sčasti, ak je dohoda nezgodná s právom alebo s dobrými obyčajmi, jej zámerom je obísť zákon, je nezrozumiteľná alebo proti záujmom zamestnanca. Mediačná dohoda, ktorú schválil súd a vyhlásil ju za vykonateľnú, je právoplatná, rovnocenná s dohodou pred súdom a možno ju vymáhať.

Rodinnoprávne záležitosti, na ktoré sa vzťahuje dohoda, sa môžu týkať dohody manželov, stanovenia podmienok rozluky, rodičovských práv, kontaktov s deťmi, rodinných potrieb, výživného a takisto majetku a bývania. Po rozluke rodičov alebo manželov sa možno dohodnúť na otázkach týkajúcich sa pasu, vzdelania dieťaťa, kontaktov s rodinou a správou majetku dieťaťa.

V občianskoprávných veciach začatie mediácie prerušuje premlčaciu lehotu.

V **trestnoprávných veciach a vo veciach týkajúcich sa maloletých** dohoda, ktorá sa dosiahne mediáciou, nenahrádza rozsudok súdu a pre súd nie je **záväzná**, avšak súd by mal jej obsah zohľadniť v záverečnom vyhlásení. Podmienky dohody môžu zahŕňať: oficiálne ospravedlnenie, kompenzáciu za hmotnú a nehmotnú škodu, verejnoprospešné práce, povinnosti voči poškodenému, povinnosti voči spoločnosti a iné.

Posledná aktualizácia: 26/09/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Portugalsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov (ARS), keď mediátor pomáha stranám, ktorých sa spor týka, dosiahnuť dohodu. Vláda a aj odborníci v oblasti práva uznávajú výhody mediácie.

Na koho sa obrátiť?

Portugalsko má centralizovaný vládny orgán zodpovedný za riadenie činností spojených s mediáciou – Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Generálne riaditeľstvo je odbor ministerstva spravodlivosti, ktorý sídli na adrese:

Av. D. João II, Lote 1.08.01-E, Torre H, Pisos 2/3 1990-097 Lisabon.

Kontaktné údaje:

e-mail correio@dgpj.mj.pt,

telefón: +351 217924000,

fax: +351 217924048 alebo +351 217924090.

Webová stránka generálneho riaditeľstva obsahuje väčšinu dostupných informácií o verejných mediačných službách a tiež o ostatných metódach alternatívneho riešenia sporov.

Neposkytuje informácie o tom, ako nájsť mediátora, nachádzajú sa tam však zoznamy mediátorov. Po prijatí rozhodnutia o mediácii v súlade s ustanoveniami, ktorými sa riadia verejné mediačné služby, dôjde k automatickému výberu mediátora.

V Portugalsku nepôsobia v oblasti mediácie mimovládne organizácie (MVO). Sú to však súkromné združenia, ktoré poskytujú mediačné služby a zabezpečujú odbornú prípravu pre mediátorov.

V ktorých oblastiach možno využiť mediáciu a/alebo v ktorých oblastiach sa využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná v rôznych oblastiach.

Portugalsko prijalo opatrenia na podporu využívania mediácie vo vybraných oblastiach práva, ide o rodinné, pracovné, trestnoprávne, občianskoprávne a obchodné veci.

Mediácia v oblasti rodiny, práce a trestných činov má svoju vlastnú organizáciu, ktorá zahŕňa mediátorov špecializovaných v týchto oblastiach.

Občianskoprávna a obchodná mediácia sa vykonávajú ako súčasť súdnych konaní na súdoch pre veci s nízkou hodnotou sporu (*Julgados de Paz* – zmierovacie súdy).

Mediácia sa môže vykonávať aj mimo právomoci uvedených súdov, čo je bežne známe ako mimosúdna mediácia (*mediação extra competência*). Na tento typ mediácie sa však nevzťahujú rovnaké postupy ako na veci v príslušnosti zmierovacích súdov, keďže v prípade nedosiahnutia dohody v rámci mimosúdnej mediácie sa vec nemôže postúpiť na súd s cieľom získať rozhodnutie, ako to je v prípade občianskoprávnej a obchodnej mediácie, ktoré patria do príslušnosti zmierovacích súdov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je dobrovoľné.

Neexistuje vnútroštátny kódex správania pre mediátorov. Mediátori vykonávajú svoju činnosť v súlade s Európskym kódexom správania pre mediátorov, pričom určité právne a administratívne organizácie vymedzujú činnosti a podmienky na výkon povolania mediátora. Existujú usmernenia na vedenie mediačných stretnutí, ktoré sa používajú na vytvorenie konštruktívnej komunikácie alebo vzťahu s účastníkmi, ako aj spôsobu navrhnutia dohody zo strany mediátora.

Správanie mediátora sa sleduje verejným systémom mediácie. Použitý typ závisí od oblasti, v ktorej mediátor pôsobí. V rámci verejného systému pôsobí dozorný výbor, ktorý monitoruje mediačnú činnosť. Kritériá používané počas odbornej prípravy mediátorov sú zamerané na vštepovanie etiky a zásad stanovených v Európskom kódexe.

Každá oblasť mediácie – rodina, práca, trestnoprávne, občianskoprávne a obchodné veci – má svoj vlastný právny rámec s usmerneniami na vedenie mediácie.

Verejné systémy mediácie vrátane občianskoprávnej a obchodnej mediácie, ktoré sa využívajú na zmierovacích súdoch (*Julgados de Paz*), sa v súčasnosti snažia urovnávať len spory v Portugalsku pomocou postupov a uplatnení stanovených v portugalskej legislatíve.

Informácie a odborná príprava

Informácie možno nájsť v časti o mediácii na webovej stránke Generálneho riaditeľstva pre justičnú politiku (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Portugalsko vedie štatistiky o využívaní mediácie. Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku vedie informácie o počte uskutočnených mediačných stretnutí, o počte konaní, ktoré sa ukončili dosiahnutím dohody alebo bez nej, a o dĺžke trvaní jednotlivých stretnutí.

Portugalsko nemá vnútroštátny orgán pre odbornú prípravu mediátorov, ktorí sa školia v súkromných inštitúciách. Portugalské ministerstvo spravodlivosti schvaľuje tieto odborné školenia. Podmienkou schválenia je určitý počet hodín štúdia, určité vyučovacie metódy a presne stanovený obsah učebných osnov, ktoré musia byť v súlade s príslušnou legislatívou (*portaria*).

Súkromné orgány vykonávajúce odbornú prípravu mediátorov, ktorí žiadajú o zaradenie do zoznamov vypracovaných Generálnym riaditeľstvom pre justičnú politiku, musia spĺňať kritériá odbornej prípravy. Program odbornej prípravy má zabezpečiť, aby mediátori boli spôsobilí a odborne kvalifikovaní na urovnávanie rodinných, pracovných, trestnoprávných a občianskoprávných sporov prostredníctvom mediácie.

Aké sú náklady na mediáciu?

Keď súd rozhodne o využití mediácie v rodinných sporoch v súlade s článkom 147C zákona, ktorým sa upravuje starostlivosť o deti (*Organização Tutelar de Menores*), neúčtuje sa žiadny poplatok. Vo všetkých ostatných prípadoch okrem prípadov poskytnutia právnej pomoci sa vždy musí platiť poplatok.

V prípade mediácie uskutočnenej z podnetu zúčastnených strán závisia náklady pre jednotlivé strany od predmetu sporu takto:

rodinná mediácia: 50 EUR pre každú stranu,

mediácia v oblasti trestných činov: oslobodení od poplatkov, ak o to požiada prokurátor alebo obhajca a žalobca,

pracovnoprávna mediácia: 50 EUR pre každú stranu,

občianskoprávna a obchodná mediácia: 25 EUR pre každú stranu (tento typ mediácie sa môže vykonať na zmierovacích súdoch a v takomto prípade sa poplatok platí len v prípade urovnania sporu).

Keď strany s finančnými problémami musia platiť poplatky spojené s procesom mediácie, môžu požiadať o právnu pomoc (*Apoio Judiciário*) a získať výnimku od príslušného orgánu (orgány sociálneho zabezpečenia – *Instituto de Segurança Social*).

Užitočné odkazy

[Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku](#)

[Monitorovacia rada pre súdy s nízkou hodnotou sporu](#)

Posledná aktualizácia: 29/12/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Rumunsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Rumunsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

[Rada pre mediáciu](#) založená v súlade so Zákonom č. 192/2006 o mediácii, je zodpovedná za kontrolu mediácie v Rumunsku. Je to autonómna právnická osoba, ktorá koná vo verejnom záujme a jej sídlo je v Bukurešti.

Zákon č. 192/2006 stanovuje právny rámec pre začatie mediácie, v rámci ktorého sa vykonáva profesia mediácie.

Členovia Rady pre mediáciu sú volení mediátormi a schvaľuje ich [Ministerstvo spravodlivosti Rumunska](#).

Medzi hlavné povinnosti **Rady pre mediáciu** patrí prijímanie rozhodnutí v týchto oblastiach:

stanovovanie **odborných noriem** v oblasti mediácie na základe osvedčených medzinárodných postupov a dohľad nad ich dodržiavaním zo strany odborníkov;

schvaľovanie mediátorov a spravovanie a aktualizácia zoznamu mediátorov;

schvaľovanie odborných osnov pre mediátorov;

prijímanie etického a deontologického kódexu pre oprávnených mediátorov, ako aj nariadení týkajúcich sa ich disciplinárnej zodpovednosti;

prijímanie **nariadenia** o organizácii a fungovaní Rady pre mediáciu;

vypracovanie **návrhov** na zmenu alebo harmonizáciu právnych predpisov o mediácii.

Kontaktné údaje [Rady pre mediáciu](#):

Adresa: Cuza Vodă Street, 64, sektor 4, Bukurešť

Telefón: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Fax: 004 021 330 25 28

E-Mail addresses: secretariat@cmediere.ro , Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Národný register profesionálnych združení mediátorov

[Rada pre mediáciu](#) založila [Národný register profesionálnych združení mediátorov](#). Tento register obsahuje zoznam mimovládnych organizácií, ktoré podporujú mediáciu a zastupuje záujmy profesionálnych mediátorov.

Nižšie sa nachádza **zoznam profesionálnych združení**, ktoré pôsobia v oblasti poskytovania mediačných služieb:

[Bukureštská asociácia mediátorov](#) (Asociația Mediatorilor București)

Centrum pre mediáciu v meste Turda (Asociația Centrul de Mediere Turda)

Asociácia komory mediátorov v meste Vaslui (Asociația Camera Mediatorilor Vaslui)

[Centrum pre mediáciu v meste Vaslui](#) (Centrul de Mediere Vaslui)

Asociácia mediátorov v meste Galati (Asociația Mediatorilor Galați)

Asociácia komory mediátorov v meste Iasi (Asociația Camera Mediatorilor Iași)

Centrum pre mediáciu a verejnú bezpečnosť (Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iasi)

[Centrum pre mediáciu v meste Craiova](#) (Centrul de Mediere Craiova)

[Asociácia centra pre mediáciu v meste Kluž](#) (Asociația Centrul de Mediere Cluj)

[Centrum pre mediáciu v meste Neamt](#) (Centrul de Mediere Neamt)

Centrum pre mediáciu v meste Sibiu (Centrul de Mediere Sibiu)

[Centrum pre mediáciu v meste Constanta](#) (Centrul de Mediere Constanta)

Centrum pre mediáciu v meste Alba (Centrul de Mediere Alba)

[Centrum pre mediáciu v meste Temešvár](#) (Centrul de Mediere Timisoara)

Centrum pre mediáciu a arbitráž v meste Maramures (Centrul de Mediere și Arbitraj Maramures)

[Centrum pre mediáciu v meste Bacau](#) (Centrul de Mediere Bacau)

[Centrum pre mediáciu v meste Călărași](#) (Centrul de Mediere Calarasi)

[Centrum pre mediáciu v meste Ialomița](#) (Centrul de Mediere Ialomita)

Panel mediátorov

V súlade s článkom 12 zákona č. 192/2006 sú **oprávnení mediátori registrovaní v „Paneli mediátorov“**, ktorý riadi [Rada pre mediáciu](#) a ktorý je uverejnený v Rumunskom úradnom vestníku, časť I.

„**Panel mediátorov**“ je dostupný aj na oficiálnej webovej stránke [Rady pre mediáciu](#) a [ministerstva spravodlivosti](#).

Zoznam **oprávnených mediátorov** obsahuje informácie o:

ich členstve v profesijných združeníach,

inštitúcii, na ktorej promovali,

odborných programoch v oblasti mediácie, na ktorých sa zúčastnili,

cudzích jazykoch, v ktorých poskytujú mediačné služby,

ich kontaktných údajoch.

Osoby so záujmom o vyriešenie sporu prostredníctvom mediácie môžu kontaktovať mediátora v priebehu 1 mesiaca od dátumu uverejnenia „panelu (zoznamu) mediátorov“ v priestoroch súdu a na webovej stránke ministerstva spravodlivosti.

Rada pre mediáciu je zo zákona povinná pravidelne aktualizovať – minimálne raz ročne – **Panel (zoznam) mediátorov** a oznámiť túto aktualizáciu súdom, orgánom miestnej samosprávy a ministerstvu spravodlivosti.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Článok 2 zákona č. 192/2006 umožňuje stranám sporu využiť mediáciu v **sporoch týkajúcich sa občianskoprávných alebo trestnoprávných záležitostí, rodinných záležitostí** a ostatných oblasti práva, ktoré podliehajú právnym ustanoveniam. **Spotrebiteľské spory** a ostatné **spory, ktoré sú predmetom renunciačných práv**, je takisto možné vyriešiť prostredníctvom mediácie. Záležitosti týkajúce sa osobných práv a nerenunciačných práv nemôžu byť predmetom mediácie.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Rozhodnutie o využití mediácie je **dobrovoľné**. Strany nie sú povinné využiť mediačné služby a pre mediáciu sa môžu rozhodnúť v ktoromkoľvek štádiu. Inými slovami, strany si môžu kedykoľvek slobodne zvoliť iné spôsoby riešenia sporu: súdne konanie, arbitráž. Zainteresované strany môžu kontaktovať mediátora pred začatím súdneho konania, ako aj počas neho.

Rôzne vnútroštátne právne ustanovenia v oblasti mediácie zavádzajú sudcov, aby v niektorých prípadoch **informovali strany sporu o možnosti mediácie a jej výhodách**. V ostatných prípadoch sa ponúkne niekoľko **finančných stimulov** stranám sporu, ktoré sa rozhodli pre mediáciu alebo iné postupy alternatívneho riešenia sporov.

17. februára 2007 [Rada pre mediáciu](#) schválila **Etický a deontologický kódex** pre mediátorov. Tento kódex je záväzný pre všetkých mediátorov vrátane panela mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Webová stránka [Rady pre mediáciu](#) je hlavným zdrojom informácií o mediácii v Rumunsku.

Odborné vzdelávanie v oblasti mediácie zabezpečuje len súkromný sektor, [Rada pre mediáciu](#) je však zodpovedná za poskytovanie oprávnenia poskytovateľom odborných kurzov s cieľom zabezpečiť, aby všetky kurzy ponúkali odborné vzdelávanie s rovnakými štandardmi.

Na oficiálnej webovej stránke [Rady pre mediáciu](#) sa nachádza aj zoznam **poskytovateľov odbornej prípravy**.

Vzdelávacie kurzy prebiehajú v pravidelných intervaloch. V súčasnosti existuje jeden odborný program, ktorý predstavuje **úvodný odborný kurz pre mediátorov** (80 hodín). Tento program má vytyčené učebné ciele, zručnosti, ktorými má účastník disponovať po skončení programu a metódy hodnotenia. 8 poskytovateľov schválených Radou pre mediáciu je zodpovedných za vypracovanie podporného materiálu a cvičení podľa rámca stanoveného v národnom vzdelávacom programe.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná; **výška platby** je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu.

Miestne ani vnútroštátne orgány v súčasnosti neposkytujú žiadnu právnu alebo finančnú podporu na poskytovanie mediačných služieb.

Je vymáhateľná dohoda, ktorá je výsledkom mediácie?

[Smernica 2008/52/ES](#) poskytuje možnosť žiadať vymáhanie obsahu písomnej dohody vyplývajúcej z mediácie. Členské štáty informujú Komisiu o súdoch alebo iných orgánoch príslušných prijímať takéto žiadosti.

Rumunsko túto informáciu ešte nezverejnilo.

Posledná aktualizácia: 10/06/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Slovinsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Slovinsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

V súlade so zákonom o alternatívnom riešení sporov v súdnych veciach (ZARSSV, Úradný vestník Slovenskej republiky č. 97/09 a 40/12 – ZUJF), ktorý bol prijatý 19. novembra a nadobudol účinnosť 15. júna 2010, musia sudy prvého a druhého stupňa prijať a uviesť do účinnosti program alternatívneho riešenia sporov s cieľom umožniť stranám alternatívny spôsob riešenia sporov v obchodných, pracovných, rodinných a iných občianskoprávných veciach. V rámci tohto programu musia sudy umožniť stranám okrem alternatívneho riešenia sporov aj využitie mediácie.

Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy vedie [centrálny register mediátorov](#), ktorí pôsobia na súdoch v rámci programov alternatívneho riešenia sporov.

V oblasti mediácie je aktívnych niekoľko mimovládnych organizácií:

[Slovinská asociácia mediátorov](#) ([zoznam mediátorov](#)),

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií](#),

[Slovinská asociácia mediačných organizácií – MEDIOS](#) ([zoznam mediátorov](#)).

Rada pre alternatívne riešenie sporov pôsobí pod záštitou ministerstva spravodlivosti a verejnej správy. Táto rada bola založená v marci 2009 a predstavuje centralizovaný, nezávislý a odborný orgán ministerstva, ktorý plní koordinačnú a poradnú úlohu.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Využitie mediácie je prípustné vo veciach občianskoprávných, rodinnoprávných, obchodnoprávných, pracovnoprávných a v iných veciach v súvislosti s majetkom so zreteľom na predmet sporu, s ktorým je možné nakladať a ktorý môžu strany urovnať. Mediácia je prípustná aj v iných veciach, pokiaľ to nevylučuje zákon.

Mediácia sa bežnejšie využíva v občianskoprávných, rodinnoprávných a obchodnoprávných veciach.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je dobrovoľné. Zákon o mediácii v oblasti občianskoprávných a obchodnoprávných vecí (ZMOOPV, Úradný vestník Slovenskej republiky č. 56/08) sa vzťahuje na mediáciu vo všeobecnosti, t. j. na mediáciu spojenú so súdnymi konaniami, a na mimosúdnu mediáciu. Zákon stanovuje len základné pravidlá pre mediačné postupy, ktoré sa inak riadia samoregulačnými mechanizmami. Zákon napríklad stanovuje, kedy sa mediácia začína a končí, osobu vymenúvajúcu mediátora, základné pravidlá správania mediátora, formu dohody o riešení sporu, ako zabezpečiť, že sa táto dohoda bude môcť presadiť atď. Strany sa môžu od ustanovení zákona odkloniť, s výnimkou ustanovení, ktoré upravujú zásadu nestrannosti mediátora a vplyv mediácie na preklúziu a premlčaciu lehotu.

Slovinská asociácia mediátorov prijala [kódex správania pre mediátorov](#), ten sa však sťahuje len na členov asociácie.

Informácie a odborná príprava

Relevantné informácie o mediácii a o tom, ako kontaktovať mediátora, nájdete na webových stránkach rôznych mimovládnych organizácií. Patria medzi ne:

[Slovinská asociácia mediátorov](#),

[Slovinská asociácia mediálnych organizácií – MEDIOS,](#)

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií.](#)

Odbornú prípravu mediátorov zabezpečujú rôzne mimovládne organizácie a [súdne školiace centrum](#) na ministerstve spravodlivosti a verejnej správy.

Aké sú náklady na mediáciu?

V súčasnosti je súdna mediácia, ktorá sa vedie v súlade so ZARSSV v rámci sporov vznikajúcich zo vzťahov medzi rodičmi a deťmi a v rámci pracovnoprávných sporov z dôvodu ukončenia pracovného pomeru, pre všetky strany bezplatná. Strany platia len za svojich právnikov. V rámci všetkých ostatných sporov, s výnimkou obchodnoprávných sporov, za prvé tri hodiny mediácie hradí poplatky za mediátora súd.

Súkromné organizácie si za mediáciu účtujú rôzne poplatky.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

Dohoda vyplývajúca z mediácie nie je priamo vynútiteľná. Strany sa však môžu dohodnúť na tom, že dohoda o urovaní sporu bude mať formu priamo uplatniteľnej notárskej zápisnice, súdneho vyrovnania alebo rozhodcovského výroku na základe vyrovnania.

Súvisiace odkazy

[Slovinská asociácia mediátorov,](#)

[Centrum pre mediáciu pri centre právnych informácií,](#)

[Slovinská asociácia mediálnych organizácií – MEDIOS.](#)

Posledná aktualizácia: 23/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Slovensko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Slovenskej republike si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Na webovej stránke [Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky](#) sa nachádza [sekcia venovaná mediácii](#), ktorá je dostupná len v slovenskom jazyku.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mechanizmy mediácie sú opísané v zákone č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje: výkon mediácie,

základné princípy mediácie a organizáciu a účinky mediácie.

Tento zákon sa vzťahuje na spory, ktoré vznikajú z občianskoprávných vzťahov, rodinnoprávných vzťahov, obchodných záväzkových vzťahov a pracovnoprávných vzťahov.

Mediácia je mimosúdna činnosť, pri ktorej osoby zúčastnené na mediácii pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z ich zmluvného vzťahu alebo iného právneho vzťahu. Je to postup, pri ktorom dve alebo viac strán sporu riešia spor pomocou mediátora.

Podľa § 99 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, tretia veta znie: "Ak to umožňujú okolnosti prejednávanej veci, môže súd pred prvým pojednávaním a počas konania účastníkov vyzvať, aby sa o zmier pokúsili mediáciou a zúčastnili sa na informatívnom stretnutí u mediátora zapísaného v registri mediátorov."

Informácie a odborná príprava

V sekcii o [mediácii](#) na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sa uvádzajú informácie o mediácii v slovenskom jazyku. Viac informácií sa nachádza na webovej stránke [Európskej justičnej siete](#).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je platená služba. Odmena mediátora sa stanovuje individuálne a obvykle je založená na hodinovej sadzbe alebo paušálnom poplatku. Mediácia je podnikateľská činnosť a nie sú vopred stanovené náklady.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynútiteľná?

[Smerica 2008/52/ES](#) umožňuje osobám zúčastneným na spore požiadať, aby písomná dohoda vyplývajúca z mediácie bola vynútiteľná. Členské štáty to oznámia súdom a iným orgánom, ktoré sú kompetentné na doručenie takýchto žiadostí.

Mediácia na Slovensku je neformálny, dobrovoľný a dôverný proces riešenia sporov mimo súdu prostredníctvom mediátora. Cieľom mediácie je dosiahnuť dohodu, ktorá je pre obidve strany prijateľná.

Dohoda, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, musí byť v písomnej forme. Uplatňuje sa najmä na strany zúčastnené na dohode a je pre ne záväzná. Na základe tejto dohody môže oprávnená strana podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie, ak je táto dohoda:

spísaná vo forme notárskej zápisnice,

schválená ako zmier pred súdom, rozhodcovským orgánom.

Ak sa nedosiahla dohoda v rámci mediácie, vec sa môže riešiť súdnou cestou.

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 18/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Mediácia v členských štátoch - Fínsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci posobiaci v oblasti justície vo Fínsku si uvedomujú výhody mediácie.

Koho kontaktovať?

Za celkové riadenie, usmerňovanie a dozor nad mediáciou v trestných veciach a v určitých občianskoprávných veciach nesie zodpovednosť ministerstvo sociálnych vecí. Oblastné úrady zdravotníctva sú povinné zabezpečiť dostupnosť mediálnych služieb a ich riadne zavedenie vo všetkých častiach krajiny.

Viac informácií o mediácii nájdete na webovej stránke [Národného inštitútu pre zdravie a sociálnu starostlivosť](#) (THL).

Mediálne služby na súdoch riadia okresné súde. Okresné súde môžu rozhodnúť o začatí mediácie v občianskoprávných sporoch. Účelom mediácie je pomôcť stranám, ktoré vedú spor, nájsť riešenie, ktoré je akceptovateľné pre obe strany. Preto výsledky dosiahnuté pomocou mediácie sú vo všeobecnosti vo väčšej miere založené na tom, čo je za daných okolností primerané, namiesto toho, aby sa zakladali na striktnom uplatnení práva. Ďalšie informácie o okresných súdoch sú uvedené na [webovej stránke finskeho ministerstva spravodlivosti](#). Takisto je k dispozícii [brožúra o súdnej mediácii](#).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa využíva ako v občianskoprávných, tak aj v trestných veciach.

Mediácia sa najčastejšie využíva v občianskoprávných sporoch, predovšetkým v menších občianskoprávných sporoch. Nie všetky spory však musia podliehať mediácii spojenej so súdom. Spotrebiteľskými spormi sa napríklad môže zaoberať poradca pre spotrebiteľov a **Rada pre spotrebiteľské sťažnosti**. V trestných veciach sa však uplatňuje zvláštny postup mediácie.

Pri občianskoprávných veciach a sporoch, ktoré sú predkladané všeobecným súdom, je možné použiť mediáciu, tak ako je to uvedené v štatúte o mediáciách spojených so súdmi (zákon č. 663/2005). Cieľom mediácií spojených so súdmi je priateľské urovanie sporov. Predpokladmi pre mediáciu spojenú so súdmi je to, aby vec bola prístupná pre mediáciu a aby mediácia bola vo svetle nárokov strán vhodným prostriedkom. Jedna alebo obe strany sporu môžu vypracovať písomnú žiadosť, predtým ako sa obrátia na súd. Táto žiadosť musí byť predložená v písomnej podobe a musí obsahovať predmet sporu a odlišné názory strán. Okrem toho je potrebné predložiť dôvody, prečo je daná vec prístupná pre mediáciu.

Zmier (mediácia) sa tiež dá využiť v občianskoprávných veciach, v rámci ktorých aspoň jedna strana vystupuje ako fyzická osoba. Občianskoprávne veci s výnimkou tých, ktoré sa týkajú nárokov na odškodnenie obete trestného činu, je možné riešiť zmiernou len vtedy, ak ide o menej dôležitý spor, berúc do úvahy predmet a nároky, ktoré boli v rámci tohto sporu predložené. To, čo štatút ustanovuje ohľadom zmiernou v trestných veciach, sa primerane týka aj zmiernou v občianskoprávných veciach.

Zmier je možné využiť vtedy, keď strany osobne a dobrovoľne prejavili súhlas so zmiernou. Musia byť schopné pochopiť jeho význam a riešenia, ku ktorým sa dospeje prostredníctvom zmiernou. Čiže predtým, ako budú strany súhlasiť so zmiernou, musia mať svoje práva vo vzťahu ku zmiernou a musí im byť vysvetlená ich pozícia v rámci zmiernou. Každá strana má právo kedykoľvek počas zmiernovacieho konania stiahnuť svoj súhlas.

Maloleté osoby musia prejsť svoj súhlas so zmiernou osobne. Okrem toho je na účasť maloletej osoby na zmiernou potrebný súhlas opatrovníka alebo iného právneho zástupcu. Dospelé osoby, ktoré sú právne nespôsobilé, sa môžu zmiernou zúčastniť vtedy, ak chápu význam prípadu a ak predložili svoj osobný súhlas s týmto procesom.

Zmier je možné použiť pri trestných činoch, ktoré sa vyhodnocujú ako činy, ktoré je možné riešiť v rámci zmiernou, berúc do úvahy charakter a spôsob trestného činu, vzťah medzi podozrivým a obeťou a iné otázky spojené s trestným činom ako takým. Trestné činy, v rámci ktorých vystupujú maloleté obeť, nesmú byť predmetom zmiernou vtedy, ak obeť potrebuje zvláštnu ochranu z dôvodu charakteru trestného činu alebo z dôvodu jej veku.

Mediálne kancelárie prijímajú žiadosti o mediáciu a počas mediácie spolupracujú s rôznymi orgánmi. Každý prípad mediácie je pridelený dobrovoľnému mediátorovi, ktorý je vybraný z odborníkov, ktorí pracujú v mediálnej kancelárii. Mediátori preberajú prípady mediácie a s nimi spojené praktické úlohy v spolupráci s mediálnou kanceláriou. Pracovníci kancelárie usmerňujú mediátorov a dozerajú na nich počas ich práce.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Pokiaľ ide o trestné veci, zmier je možné vykonať len medzi stranami, ktoré osobne a dobrovoľne prejavili svoj súhlas so zmiernou a ktoré sú schopné pochopiť jeho význam a riešenia, ku ktorým sa dospeje prostredníctvom zmiernou. V civilných veciach (v mediácii spojenej so súdom) je na začatie mediácie potrebný súhlas všetkých strán.

Vo Fínsku existuje vnútroštátny etický kódex pre mediátorov spolu s odvetvovými etickými kódexmi pre mediátorov (napr. podľa oblasti špecializácie, ako napríklad mediátori pre rodinné právo, zdravotníctvo, stavebníctvo).

Informácie a odborná príprava

Brožúra o súdnej mediácii spojenej so súdmi sa nachádza na webovej stránke [finskeho ministerstva spravodlivosti](#).

Národný inštitút pre zdravie a sociálnu starostlivosť (THL) organizuje odbornú prípravu mediátorov.

Tento inštitút okrem toho zhromažďuje štatistické informácie o mediácii v trestných a občianskoprávných veciach, monitoruje a vykonáva prieskum aktivít spojených s mediáciou a koordinuje úsilie o rozvoj v tejto oblasti. Túto prácu podporuje **Poradný výbor pre mediáciu v trestných a v občianskoprávných veciach**.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia v trestných veciach je bezplatnou službou. Umožňuje obeť trestného činu a páchateľovi stretnúť sa prostredníctvom nestranného mediátora s cieľom prediskutovať duševné a materiálne škody spôsobené obeťou a dohodnúť sa na opatreniach na odčinenie ujmy (zákon č. 1016/2005).

Pre zainteresované strany predstavuje mediácia nižšie náklady než náklady spojené so súdnym procesom. Každá strana znáša svoje vlastné náklady a nie je povinná hradiť náklady oponenta. Ak si to strany prajú, môžu využiť služby právneho poradcu. Strana môže tiež požiadať kanceláriu právnej pomoci o právnu pomoc.

Pokiaľ ide o súdnu mediáciu, ako mediátor vystupuje sudca okresného súdu. V skutočnosti je mediácia v rámci sporov jednou z bežných úloh sudcu. Ak si prípad vyžaduje zvláštne poznatky z určitej oblasti, mediátor môže so súhlasom strán zapojiť do prípadu asistenta, ktorého sadzby platia strany.

Za súdnu mediáciu sa platí poplatok, rovnako ako za všetky ostatné veci, ktorými sa zaoberá súd.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vynúiteľná?

Podľa smernice 2008/52/ES musí byť stranám umožnené požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty informujú Komisiu, ktoré súde alebo iné orgány sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Fínsko tieto informácie ešte neoznámilo.

Súvisiace odkazy

[brožúra o súdnej mediácii](#), [webová stránka o mediácii \(Národný inštitút pre zdravie a sociálnu starostlivosť \(THL\)\)](#)

Posledná aktualizácia: 14/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Švédsko

Ak sa nachádzate v občianskoprávnom spore, prečo sa ho namiesto súdneho konania nepokúsite vyriešiť prostredníctvom mediácie? Mediácia je forma alternatívneho riešenia sporov, prostredníctvom ktorej mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície vo

Švédsku si uvedomujú výhody mediácie. Mediáciu je možné využiť aj v trestnoprávnych veciach, avšak nepredstavuje sankciu za trestný čin a nikdy nemôže nahradiť trestné konanie. Účelom mediácie v trestnoprávnych veciach je umožniť páchateľovi lepšie pochopiť dôsledky trestného činu a obeti poskytnúť príležitosť prekonať danú skúsenosť.

Mediácia v občianskoprávnych veciach

Koho kontaktovať?

Neexistuje žiadny ústredný orgán, ktorý by reguloval výkon profesie mediátora. Informácie o mediácii je však možné získať na Národnej správe súdov ([Domstolsverket](#)). Národná správa súdov zostavila zoznam osôb, ktoré vyjadrili ochotu vykonávať súdnu mediáciu. Zoznam je možné nájsť na stránke <http://www.domstol.se/>.

V obchodných veciach vykonávajú činnosť v oblasti mediácie Štokholmská obchodná komora ([Stockholms handelskammare](#)) a Obchodná komora západného Švédska ([Västsvenska industri- och handelskammaren](#)).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia je prípustná vo viacerých oblastiach, ale najčastejšie sa využíva v občianskoprávnych veciach.

Na mediátora je možné sa obrátiť aj počas súdneho konania.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Využitie mediácie je úplne dobrovoľné. Neexistujú žiadne osobitné predpisy, ako napríklad etický kódex pre mediátorov.

Informácie a odborná príprava

Neexistujú žiadne osobitné informácie o odbornej príprave v oblasti mediácie a žiadny národný vzdelávací orgán pre mediátorov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia nie je bezplatná, odmena je predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu. Náklady na mediáciu sa delia rovnakým dielom medzi strany sporu.

Mediácia v trestnoprávnych veciach

Koho kontaktovať?

Od 1. januára 2008 sa od všetkých miestnych orgánov vo Švédsku vyžaduje, aby ponúkli mediáciu v prípadoch, keď trestný čin spáchala osoba mladšia ako 21 rokov. Opýtať sa páchateľa, či má záujem o účasť na mediácii, môže buď polícia alebo miestny orgán.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu môžu využiť páchatelia bez ohľadu na vek a v ktorejkoľvek fáze súdneho konania. Zákon o mediácii nestanovuje žiadnu hornú vekovú hranicu, ale od 1. januára 2008 sa od všetkých miestnych orgánov vo Švédsku vyžaduje, aby ponúkli mediáciu v prípadoch, keď trestný čin spáchala osoba mladšia ako 21 rokov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Mediácia nie je súčasťou trestu. Pri mediácii platia nasledujúce podmienky:

musí byť dobrovoľná pre obe strany,

trestný čin musí byť nahlásený na políciu a páchateľ musí priznať vinu,

mediácia musí byť primeraná vzhľadom k okolnostiam.

Informácie a odborná príprava

Zákon vyžaduje, aby osoby určené ako mediátori boli spôsobilé a čestné. Zároveň musia byť nestranné.

Ďalšie informácie o mediácii je možné získať od miestnych orgánov alebo od Národnej rady pre prevenciu trestných činov (Brottsförebyggande rådet).

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je bezplatná pre obeť aj pre páchateľa.

Posledná aktualizácia: 18/03/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Anglicko a Wales

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď nestranný mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Anglicku a vo Walese si uvedomujú výhody mediácie a vo vhodných prípadoch sú ochotní presadzovať a využívať mediáciu na riešenie sporov ako alternatívnu možnosť namiesto riešenia sporov súdnou cestou. Váš prípad môže byť oprávnený na financovanie prostredníctvom právnej pomoci (podlieha jej v prípade, že spĺňa bežné kvalifikačné kritériá).

Koho kontaktovať?

Ministerstvo spravodlivosti zodpovedá za metodiku mediácie v občianskoprávnych a rodinných veciach vrátane ich presadzovania, keďže sa týkajú len Anglicka a Walesu.

Občianskoprávna mediácia

Aby bolo možné zabezpečiť kvalitu súdom postúpenej mediácie v občianskoprávnych sporoch (s výnimkou rodinných sporov v jurisdikcii Anglicka a Walesu), ministerstvo spravodlivosti a Súdna služba Jej Veličenstva (HMCTS) stanovili dva postupy mediácie v občianskoprávnych veciach, prostredníctvom ktorých môžu strany sporu vyriešiť spory v závislosti od hodnoty nároku. Útvár pre mediáciu vo veciach s nízkou hodnotou sporu je služba poskytovaná a riadená Súdnou službou Jej Veličenstva, pokiaľ ide o prípady patriace do skupiny prípadov s nízkou hodnotou sporu, obvykle sú to prípady s hodnotou nižšou ako 10 000 GBP. Pokiaľ ide o prípady s vyššou hodnotou sporu, t. j. nad 10 000 GBP, ministerstvo spravodlivosti spolupracuje s [Radou pre občianskoprávnu mediáciu](#) (CMC) s cieľom zaviesť akreditačný systém, prostredníctvom ktorého môžu organizácie poskytujúce mediáciu požiadať o zaradenie do registra občianskoprávnej mediácie, pričom sudy môžu vo vhodných prípadoch odkázať strany sporu na tieto organizácie. CMC je organizáciou, ktorá zastupuje poskytovateľov občianskoprávnej a obchodnej mediácie.

Mediácia v rodinných veciach

Pokiaľ ide o rodinné spory, mediácia je samoregulačná, pozostávajúca z niekoľkých členských organizácií alebo akreditačných orgánov, ku ktorým sú mediátori pridružení. Tieto orgány sa spojili a vytvorili [Radu pre mediáciu v oblasti rodiny](#) (Family Mediation Council – FMC), aby bolo možné zosúladiť štandardy v rámci rodinnej mediácie. Ďalšou funkciou FMC je zastupovať jej zakladajúce členské organizácie a poskytovateľov mediácie vo všeobecnosti v rámci styku tejto profesie s vládou.

FMC je mimovládny orgánom a medzi svojimi členskými organizáciami, ktoré sú všetky mimovládnymi organizáciami/združeniami a zakladateľskými členmi FMC, zohráva ústrednú úlohu. Najprominentnejšími sú:

ADR Group,
Family Mediators Association,
National Family Mediation,
College of Family Mediators,
Resolution,
The Law Society

Vláda v súčasnosti nemá v pláne vytvoriť regulačný orgán v súvislosti s občianskoprávnou mediáciou a mediáciou v oblasti rodiny.

Akreditovaného občianskoprávného mediátora nájdete v registri občianskoprávnej mediácie, ktorý je k dispozícii na webovej stránke [Justície](#). V registri môžete vyhľadať miestneho poskytovateľa mediácie a náklady na mediáciu počítané na základe fixného poplatku v závislosti od hodnoty sporu. Pre strany sporu, ktoré si nemôžu dovoliť zaplatiť náklady spojené s mediáciou a sú oprávnené, je k dispozícii bezplatná mediácia služba, ktorú poskytuje organizácia LawWorks. Organizáciu LawWorks môžete kontaktovať na čísle **01483 216 815** alebo prostredníctvom webovej stránky [organizácie LawWorks](#).

Vyhľadávač služieb mediácie sa nachádza na každej webovej stránke GovUK (predtým známej ako DirectGov) v časti [na vyhľadávanie služieb mediácie v oblasti rodiny](#). Upozorňujeme, že už neexistuje poradenská linka pre mediáciu v oblasti rodiny.

Viac informácií o právnej pomoci vrátane informácie o tom, či ste oprávnení na poskytnutie právnej pomoci nájdete na novej informačnej službe o právnej pomoci na webovej stránke Gov.UK v časti [na zistenie oprávnenosti na právnu pomoc](#).

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediácia sa využíva na riešenie mnohých každodenných občianskoprávných a obchodných sporov – vrátane problémov týkajúcich sa bývania, obchodných sporov, sporov na pracovisku, vecí s nízkou hodnotou sporu, pohľadávok, pohraničných sporov, pracovnoprávných sporov, zmluvných sporov, poranení osôb a sporov týkajúcich sa nedbanlivosti, ako aj komunitných sporov, ako sú problémy súvisiace s rušením alebo obťažovaním.

Mediácia sa takisto môže využívať v súvislosti s rodinnými spormi vrátane rozvodu, zániku manželstva, zániku registrovaného partnerstva, uplatňovania zákona o ochrane detí vrátane kontaktu a pobytu. Nevzťahuje sa len na bývalých partnerov či manželov. Napríklad starí rodičia by mohli využiť rodinnú mediáciu na pomoc pri dosahovaní dohody o opatreniach na ďalšie udržiavanie vzťahu so svojimi vnúčatami.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Postup pre občianskoprávnou mediáciu

Občianskoprávna mediácia sa neriadí žiadnym zákonom a nie je predpokladom pre súdne konania. Strany v občianskoprávných sporoch sú povinné predtým, ako pôjdu na súd, zvážiť možnosť mediácie.

Pravidlá občianskoprávného súdneho konania (civil procedure rules – CPR) upravujú prax a postup, ktorý sa musí dodržať v rámci občianskoprávných rozhodnutí odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu a krajských súdov. CPR má procesný kódex, ktorého hlavným cieľom je pomôcť súdom vyriešiť prípady spravodlivým spôsobom. Časť tohto hlavného cieľa požaduje od súdov, aby prípad riešili aktívne, preto sa zúčastneným stranám odporúča, aby využili alternatívne riešenie sporov, ak to súd pokladá za vhodné a ak uľahčí využitie takéhoto postupu.

Hoci mediácia je úplne dobrovoľná, pravidlá občianskoprávného súdneho konania stanovujú faktory, ktoré sa majú vziať do úvahy v súvislosti s určením výšky trov. Súd je povinný prihliadnúť na vynaložené úsilie, ak nejaké bolo vynaložené, pred konaním a počas konania, aby bolo možné spor vyriešiť.

Následne, ak strana, ktorá vyhrala spor, predtým odmietla prijateľnú ponuku mediácie, sudca môže rozhodnúť o tom, že strana, ktorá spor prehrala, nebude musieť zaplatiť trovy strany, ktorá súd vyhrala.

Postup pre mediáciu v oblasti rodiny

V súčasnosti je mediácia v oblasti rodiny úplne dobrovoľným procesom. Od apríla 2011 všetci navrhovatelia (nie len tí, ktorým sa poskytuje verejné financovanie) musia zvážiť využitie možnosti mediácie prostredníctvom účasti na informačnom stretnutí týkajúcom sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (Mediation information and assessment meeting – MIAM) pred tým, ako podajú žalobu na súde [predbežného protokolu predsedu](#). Stretnutia by sa mal zúčastniť aj potenciálny odporca, ak bol k tomu vyzvaný. Pokiaľ žiadateľ postúpi vec na súd, mal by spolu so žiadosťou predložiť formulár FM1 na preukázanie toho, že je oslobodený od účasti na stretnutí MIAM, že sa stretnutia MIAM zúčastnil a že sa usúdilo, že mediácia nie je vhodným riešením, alebo že sa zúčastnil mediácie, ktorá bola neúspešná, alebo že nebolo možné vyriešiť všetky spory.

V reakcii na odporúčanie zo správy s názvom Preskúmanie spravodlivosti v rodinných veciach, vláda vo februári 2013 doplnila ustanovenie do návrhu zákona na ochranu detí a rodín s cieľom posilniť súčasné očakávanie účasti na informačnom stretnutí týkajúcom sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (MIAM) na právnu požiadavku (s obmedzenými výnimkami, napríklad keď existujú dôkazy o domácom násilí).

Predkladanie formulára FM1 spolu so žiadosťou, ako je uvedené vyššie, bude tiež právnu požiadavkou. Nadobudnutie účinnosti návrhu zákona a vykonanie ustanovení sa predpokladá na jar v roku 2014.

Podobne ako **predpisy občianskoprávného konania**, aj **predpisy rodinného konania** (vyčerpávajúci súbor pravidiel, ktoré sa týkajú súdneho postupu) presadzujú využívanie metód alternatívneho riešenia sporov (ARS).

Udržiavanie odborných štandardov

Pre mediátorov v Anglicku a vo Walese neexistuje žiaden celoštátny etický kódex. Ale aby mediátor v oblasti občianskoprávnej mediácie získal akreditáciu od CMC, musí dodržiavať [Etický kódex EÚ](#), ktorý sa používa ako model. Táto profesia je samoregulačná a vláda nehrá žiadnu úlohu pri presadzovaní dodržiavania akéhokoľvek dobrovoľného kódexu.

Všetci zakladajúci členovia FMC sú povinní zabezpečiť, aby ich členovia (poskytovatelia mediácie v oblasti rodiny) dodržiavali [Etický kódex FMC](#).

Informácie a odborná príprava

Informácie o občianskoprávnej mediácii, službách a cenách sú k dispozícii na webovej stránke vlády na adrese [ministerstva spravodlivosti](#):

občianskoprávna mediácia

Register občianskoprávnej mediácie poskytuje nástroj na vyhľadávanie, pomocou ktorého je možné nájsť mediátora, ktorý je schopný poskytnúť služby v oblasti mediácie v mieste, ktoré stranám sporu vyhovuje. Webová stránka CMC a webové stránky organizácií poskytovateľov CMC ponúkajú viac informácií o mediácii a službách v oblasti mediácie.

Vyhľadávač služby v oblasti občianskoprávnej mediácie poskytuje nástroj na vyhľadávanie, pomocou ktorého je možné nájsť mediátora v miestnej oblasti používateľa. Webové stránky členských organizácií FMC poskytujú viac informácií o službách v oblasti mediácie.

Pre občianskoprávných mediátorov v Anglicku a vo Walese neexistuje žiaden štátny orgán odbornej prípravy. Občianskoprávni mediátori sa vzdelávajú v súkromnom sektore, ktorý sa reguluje sám. Táto profesia sa reguluje sama a zaoberá sa odborným vzdelávaním svojich členov.

Mediátori v oblasti rodiny pochádzajú z rôznych prostredí vrátane právnického, terapeutického či z prostredia sociálnych služieb. Neexistuje žiadna zákonná požiadavka na to, aby absolvovali špeciálne odborné vzdelávanie. Rôzne členské/ akreditačné organizácie majú svoje vlastné súbory štandardov zameraných na odborné vzdelávanie a profesiu, ktoré obsahujú požiadavky odborného vzdelávania. Od mediátorov, ktorí majú v zmluve zahrnuté poskytovanie verejne financovanej mediácie, sa očakáva, že dosiahnu určitú vysokú úroveň akreditácie a odborného vzdelania na výkon úvodného informačného stretnutia týkajúceho sa mediácie a posúdenia jej vhodnosti (MIAM) a výkon mediácie.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa mediácie a štát ich zvyčajne nereguluje. V občianskoprávných veciach sa náklady na mediáciu odvíjajú od hodnoty sporného prípadu a času potrebného na podstúpenie procesu mediácie. Sadzby za poskytovanie mediácie poskytované prostredníctvom online registra občianskoprávnej mediácie sú k dispozícii na webovej stránke justície. Charitatívna organizácia LawWorks poskytuje bezplatnú mediáciu osobám, ktoré si ju z finančných dôvodov nemôžu dovoliť. Organizáciu LawWorks môžete kontaktovať na čísle 01483216815 alebo prostredníctvom webovej stránky [organizácie LawWorks o mediácii](#).

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

V [smernici 2008/52/ES](#) vykonanej v Spojenom kráľovstve podľa právnych predpisov týkajúcich sa cezhraničnej mediácie z roku 2011 (smernica EÚ) (SI 2011 č. 1133) sa stranám cezhraničného sporu, v ktorom jedna zo strán má v čase sporu bydlisko v členskom štáte, umožňuje požiadať o to, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Členské štáty informujú Komisiu, ktoré súdy alebo iné orgány sú príslušné na prijímanie takýchto žiadostí.

Informácie o príslušných súdoch pre Anglicko a Wales sú k dispozícii na webovej stránke [Súdnej služby Jej Veličenstva](#).

Strany občianskoprávneho sporu podaného na súd, ktoré dospeli k dohode prostredníctvom mediácie, môžu požiadať súd, aby ich dohodu schválil sudca. Po schválení sudcom sa dohoda stáva právne záväzným a vykonateľným „súdnym súhlasom“, pokiaľ je súd spokojný s primeranosťou dosiahnutej dohody. Strany rodinného sporu, ktoré medzi sebou dosiahli dohodu prostredníctvom svojich solicitorov alebo mediácie, môžu súd požiadať o to, aby ich dohodu zmenil na právne záväzný súdny súhlas, pokiaľ je súd spokojný s primeranosťou predmetnej dohody. S väčšou pravdepodobnosťou sa to bude vzťahovať na finančné dohody než na dohody týkajúce sa detí.

Súvisiace prepojenia

[Rada pre občianskoprávnu mediáciu](#), [Rada pre mediáciu v oblasti rodiny](#), [Online register pre občianskoprávnu mediáciu](#), [Vyhľadávač služieb mediácie v oblasti rodiny](#), [Etický kódex EÚ pre mediátorov](#), [Etický kódex FMC](#), [Mediácia organizácie LawWorks](#)

Posledná aktualizácia: 13/06/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Mediácia v členských štátoch - Severné Írsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Severnom Írsku si uvedomujú výhody mediácie.

V Severnom Írsku nie je žiadne ministerstvo zodpovedné za mediačné služby. Existujú však organizácie, ktoré poskytujú mechanizmy mediácie a poradenstva.

Koho kontaktovať?

[Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#) vyvinula alternatívnu [službu riešenia sporov](#) na poskytovanie mediačných služieb pri riešení sporov. Služba nie je vymedzená len pre spory postúpené súdom, ale môže sa využiť v ktoromkoľvek štádiu sporu.

Službu riešenia sporov poskytujú senát právnych poradcov a advokátov, ktorí sú vyškolení a akreditovaní, aby konali ako mediátori v mene účastníkov sporu. Iné dobrovoľné organizácie, ako sú [Relate](#) a [Barnardos](#), poskytujú určité poradenské a mediačné služby pri rodinných problémoch. [Agentúra pre pracovné vzťahy](#) ponúka arbitrážny mechanizmus na riešenie sporov týkajúcich sa zamestnania.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Hlavnými oblasťami sú občianskoprávne/obchodné spory a mediácia pri riešení rodinných sporov, sporov na pracovisku a sporov v komunite.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

V rámci právneho systému Severného Írska neexistuje pri súdoch žiadny systém mediácie. Súdy však pravdepodobne povolia odročenie súdneho konania, ak existuje šanca, že mediácia by mohla problém vyriešiť — [Súdna služba Severného Írska](#)

Pravidlá a postupy pre služby riešenia sporov stanovuje [Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#).

Informácie a odborná príprava

Senát právnych poradcov a advokátov, ktorí tvoria senát na riešenie sporov, absolvoval odbornú prípravu a je akreditovaný Asociáciou právnych poradcov.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa a neupravuje ich štát.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

Dohoda dosiahnutá mediáciou a podpísaná účastníkmi sporu sa bude akceptovať rovnako, ako vyriešenie súdnej žaloby súdmi. V prípade, ak nebola podaná žaloba na súde, môže byť vymáhateľná ako záväzná zmluva medzi účastníkmi sporu.

Súvisiace odkazy

[Asociácia právnych poradcov Severného Írska](#)

[Služba riešenia sporov](#)

[Relate](#)

[Barnardos](#)

[Agentúra pre pracovné vzťahy](#)

Posledná aktualizácia: 06/03/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Mediácia v členských štátoch - Škótsko

Prečo namiesto súdneho konania neskúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Ide o formu alternatívneho riešenia sporov, keď mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Vláda a odborníci pôsobiaci v oblasti justície v Škótsku si uvedomujú výhody mediácie. V rámci Spojeného kráľovstva má škótska jurisdikcia špecifickú organizáciu a ustanovenia o mediácii.

Koho kontaktovať?

Zodpovednosť za politiku mediácie v Škótsku nesie sekcia právneho systému Riaditeľstva škótskej vlády pre ústavu, právo a sudy.

Dôležité adresy pri mediácii:

Škótska mediálna sieť (Scottish mediation network - SMN), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Safeguarding Communities Reducing Offending), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Škótska sieť pre komunitnú mediáciu (Scottish community mediation network), 21 Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE. Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Mediáciu možno využiť vo všetkých oblastiach práva. Bežne sa používa pri riešení rodinných konfliktov a susedských sporov. V čoraz väčšej miere sa mediácia využíva aj pri podnikateľských a obchodných nezhodách. Mediácia musí byť ponúknutá pri sporoch týkajúcich sa **potreby dodatočnej podpory** a zmierenie musí byť umožnené pri **nárokoch týkajúcich sa diskriminácie na základe zdravotného postihnutia**.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Vznikajúce povolanie mediátora v Škótsku nemá záväzný regulačný rámec. Nie je ani podmienkou začatia určitých typov súdnych konaní. Mediácia je úplne dobrovoľná.

Pre mediáciu však v Škótsku existuje **kódex správania**. Tento kódex zohľadňuje rôzne oblasti špecializácie: ako je napríklad rodinné právo, medicína a stavebníctvo. Škótska vláda podporuje prácu (SMN) a rozvíjanie [Škótskeho mediálneho registra](#) (SMR). Všetci členovia SMN musia dodržiavať kódex správania platný pre mediáciu v Škótsku. Mediátori a mediálne služby uvedené v SMR môžu spĺňať aj vyššie štandardy. Prístup na internetové stránky oboch týchto iniciatív je bezplatný a dobre využívaný, a ak mediátori chcú byť uvedení na týchto stránkach, musia dodržiavať kódex správania.

Ako získate prístup k informáciám o mediácii?

Informácie o mediácii sú k dispozícii na internetovej stránke [Scottish Mediation Network](#) (SMN) a informácie o tom, ako nájsť mediátora v Škótsku poskytuje [Scottish Mediation Register](#) (Škótsky mediálny register – SMR). Obe tieto internetové stránky sú prístupné širokej verejnosti a ponúkajú bezplatný prístup ku všetkým informáciám.

[Škótsky mediálny register](#) je nezávislým registrom mediátorov a mediálnych služieb. Táto internetová stránka umožňuje bezplatný prístup k informáciám o ľuďoch, ktorí vykonávajú všetky druhy mediácie. Správcom registra je [Škótska mediálna sieť](#).

Mediátori aktualizujú údaje na tejto stránke aspoň raz ročne.

Cieľom škótskeho mediálneho registra je uistiť ľudí o profesionálnej kvalite mediátorov, ktorých si vyberú, potvrdením, že spĺňajú minimálne štandardy. Tieto [štandardy](#) stanovuje nezávislá Rada pre štandardy ([Standards Board](#)). Mediátori, ktorí sú uvedení v SMR, sa môžu nazývať „mediátor registrovaný v škótskom mediálnom registri“ ([Scottish Mediation Registered Mediator](#)) a pri svojom mene môžu používať logo SMR.

Keď [regulačná organizácia](#) potvrdí, že mediátor spĺňa štandardy organizácie pre ďalší sektor, môže byť vedľa jeho zápisu v registri uvedená aj dodatočná „značka“ danej organizácie.

Informácie a odborná príprava

Od roku 2004 poskytuje sieť SMN na svojej stránke „[mapu mediácie](#)“. Spôsob prezentovania informácií bol niekoľkokrát vylepšený – čo financovala škótska vláda. Odkaz na túto stránku je uvádzaný na množstve letákov a internetových stránok. V súčasnosti bola prepojená so Škótskym mediálnym registrom, aby zabezpečila jedno miesto pre dopyt pri hľadaní kvalifikovaného mediátora.

Kancelária SNM prijíma aj telefonické otázky, ktoré sú presmerované vhodným mediálnym službám.

SMR uvádza kvalifikácie mediátorov, aby boli strany pri výbere mediátora lepšie informované.

V Škótsku sú zavedené **programy odbornej prípravy** pre rôzne sféry mediácie. Všetky programy majú minimálne 30 hodín a mali by zahŕňať odbornú prípravu týkajúcu sa:

- princípov a vykonávania mediácie,
- fáz procesu mediácie,
- etiky a hodnôt mediácie,
- právnych súvislostí sporov (ak existujú),
- komunikačných schopností užitočných pri mediácii,
- vyjednávacích zručností a ich uplatňovania,
- vplyvov sporu a spôsobov jeho riadenia,
- rôznorodosti.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu sa líšia v závislosti od poskytovateľa a nie sú regulované štátom.

Mediácia je pre jednotlivých používateľov vo všeobecnosti **bezplatná**, pokiaľ ide o spor týkajúci sa konfliktov kvôli deťom, susedské nezhody a nezhody na úrovni komunity, potreby dodatočnej podpory a zmierenia v prípade diskriminácie na základe zdravotného znevýhodnenia.

Poplatky za súkromných mediátorov sa pohybujú od 200 GBP do 2 000 GBP alebo viac na deň.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vymáhateľná?

[Smernica 2008/52/ES](#) umožňuje stranám zúčastneným v spore požadovať, aby bola vymáhateľná písomná dohoda, ktorá je výsledkom mediácie.

Členské štáty to oznámia súdom a iným orgánom kompetentným prijímať takéto žiadosti.

Súvisiace odkazy

[Škótska mediálna sieť \(Scottish Mediation Network\)](#), [Škótsky mediálny register \(Scottish Mediation Register\)](#), [Štandardy \(Standards\)](#), [Škótska mediácia \(Scottish Mediation\): Registrovaní mediátori \(Registered Mediators\)](#), [Regulačná organizácia \(Regulating organisation\)](#)

Posledná aktualizácia: 11/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.